

SUOMIJOS IR SSRS KARAS JAU LIKVIDUOTAS KARTU LIKVIDUOTAS PAVOJUS SKANDINAVAM

Mannerheim Sako Suomiai Neteko 15,000

HELSINKIS, Kovo 14. — Feldmaršalas Baronas Carl Gustav Mannerheim, vyriausias Suomijos kariuomenės vadas, apskaičiavo, kad šiame kare Suomija neteko 15,000 karių žūmusiais. Kiek buvo sužeistų, jis nieko nesako.

Raudonoji Armija netekusi 200,000. Kad tai nesąmonė, nėra reikalo nei aiškinti.

Jis taipgi priskaitė, kad suomiai sunaikino arba paėmė 1,500 tankų ir numušė 700 orlaivų. Apie savo orlaivius nieko nesakė. Bet kiekvienam aišku, kad Sovietų oro jėgos buvo kelis syk stipresnės, todėl suomių aukos turėjo būti didesnės.

Tanneris, užsienio reikalų ministras, savo radio kalboje pareiškė, kad Suomija buvo priversta pasiduoti todėl, kad Suomijos armija buvo jau pavargusi, o kitų pagalba nebuvo galima pasitikėti. Jis taipgi išreiškė nepasitenkinimą Švedija ir Norvegija, kurios atsisakė palaikyti kitų šalių armijas.

Teroristas Apšaudė Anglijos Lordus

LONDON, Kovo 14. — Vakar, Caxton salėje įvykusiame Rytinės Azijos Draugijos ir Centralinės Azijos Karališkos Draugijos susirinkime, indijonas teroristas paleido šešis šūvius į buvusius lordus, buvusius Anglijos atstovais-gubernatoriais Indijoje.

To pasekmės: buvęs Indijos leitenantas-gubernatorius lordas M. O'Dwyer persautas mirė vietoje, buvęs Indijos valstybės sekretorius M. Zetland ir buvęs Bombay gubernatorius lordas Lamington tapo sužeisti.

Juos apšaudęs teroristas, 37 metų amžiaus indijonas, vietoje suimtas, o tame susirinkime dalyvavusieji 150 asmenų buvo neišeisti per virš dvi valandas, pakol buvo praversta nuodugnus apklausinėjimas ir kvotos.

Apšaudytieji visi amžiumi seni ir po dvidešimt metų tarnavę Anglijos reikalams Indijoje. Jie 1919 m. balandžio 13 d. vadovavo Indijos sukilėlių malšinimui, kur 400 indijonų buvo užmušti ir 1,200 sužeisti.

SUVIENYTOSE VALSTIJOSE 10,381,389 BEDARBIAI

WASHINGTONAS, Kovo 13. — Amerikos Darbo Federacija skelbia, kad Suvienytose Valstijose yra 10,381,389 bedarbiai.

Pereitais metais gruodžio mėnesį, taipgi Amerikos Darbo Federacijos apskaičiavimu, Suvienytose Valstijose buvo 9,090,998 bedarbiai.

Išėina, kad bedarbių skaičius Suvienytose Valstijose ne mažėja, o didėja.

Ministeris pirmininkas Čemberlenas pareiškė, kad Anglija ir Francija stos Suomijai pagalbon visomis savo jėgomis, o artistai

tuojaus nupiešė ir vaizdą, kaip Anglijos ir Francijos laivai užblokuos Sovietus, tačiau j tai Suomijos spauda atsisė labai

šaltai. Vienas laikraštis pareiškė: "O kur gi buvot pirmiau?" Vietoj santarvininkų paramos ir ligi karo, jie pasirinko taika.

Anglija Išleidžia Karui \$26,000,000 į Dieną; Francija Išleis \$1,027,000,000 į 3 Mėnesius

MOKYKLAS PAKEICIA AMUNICIJOS ĮMONĖMIS

TORONTO, Kovo 14. — Darbo ministeris N. Hipel vakar pranešė spaudai, kad ligi šiol veikusios penkios namų ruošos mergaičių mokyklos tuojau bus užgąrytos, nes tos patalpos reikalingos del lavinimo berniukų prie amunicijos ir ginklų gamybos.

Namų ruošos mokyklos del mergaičių veikė Hamiltone, Windsore, Ottawoje, Prestone ir Toronte. Jas palaikė provincialė ir federalė valdžios sulyg jaunųjų lavinimo programos.

TANNERIS KALBA KAIP PERGALETOJAS

HELSINKIS, Kovo 14. — Suomijos užsienio reikalų ministras Tanner davė suprasti, kad Suomija išnaudo statys kitą Mannerheimo liniją.

Užklaustas, ar bus laista, jis atsakė: "O kas jums uždraus?"

Suomija planuojanti sudaryti su Švedija ir Norvegija apsigynimo sutartį.

Vokietija siūlanti sudaryti prekybinę sutartį.

SUSIKIRTIME I UZMUSTAS, 4 SUZEISTI IR 17 AREŠTUOTA

MANILA, Kovo 14. — Bataan provincijoje įvyko susikirtimas socialistų su valdžios patruliuojančia policija. Susikirtime vienas socialistas užmuštas, trys sužeisti ir 17 suareštuota. Taipgi sunkiai sužeistas vienas kareivis, kuris dalyvavo malšinime sukilėlių.

LONDON, Kovo 14. — Anglijos valstybės išdinininkas Sir J. Simon pranešė parlamentui, kad Anglija dabar išleidžia karo reikalams po \$26,000,000 į dieną.

Taipgi reikalavo, kad būtų užtraukta nauja paskola išleidžiant antrus karo bonus.

PARYZIUS, Kovo 14. — Francijos valstybės finansų komitetas pranešė šalies parlamentui, kad jau nustatė Francijos karo biudžetą del antro ketvirčio 1940 metų.

Sulyg finansinio komiteto pranešimo, Francija laike sekantių trijų mėnesių karo reikalams išleis \$1,027,000,000.

Vokietija Pasigamina 2,300 Orlaivių į Mėnesį

WASHINGTON, Kovo 14. — Čia paskelbti daviniai sako, kad Vokietijos orlaivių industrija ligi šiol pagamina po 2,300 orlaivių į mėnesį ir nuo dabar galės gaminti po 3,000 į mėnesį, o ligi ateinančio rugsėjo mėnesio bus išvystyta gamyba iki to, kad ji duos po 6,000 orlaivių į mėnesį.

Britanijos orlaivių gamyba esamu laiku nuo 1,200 mėnesinės produkcijos nupuolė iki 800 orlaivių į mėnesį. Francija galinti pasigaminti po 260-275 orlaivius į mėnesį. Italija po 250 į mėnesį. Suvienuytų Valstijų oficialūs daviniai sako, kad šios šalies orlaivių industrija pajėgia pagaminti po 17,000 orlaivių kūnų ir 13,000 motorų į metus. Kiek galėtų pagaminti gatavų orlaivių į mėnesį dar neapskaiciuota.

MARSEILLES, Francija, Kovo 14. — Čia vakar nužudė Vokietijos šnipė Eugenie Lupz.

AUDRA UZMUŠE 13 ASMENŲ LOUISIANOJ

SHREVEPORT, La., Kovo 13. — Didžiulė audra čia užmušė 13 asmenų ir sužeidė 37. Simtai liko be pastogės.

Iš Louisiana valstijos audra persimetė į Texas valstiją.

Nuostoliai Shreveporte siekia \$1,000,000.

ITALIJA IR VOKIETIJA PASIRASĖ PREKYBINĘ SUTARTĮ

ROMA, Kovo 14. — Italija ir Vokietija pasirašė sutartį, pagal kurią Vokietija pasižada pristatyti Italijai savo anglis gelžkeliais.

Jūrų pažibos New Yorke uoste. Tai didliai Queen Elizabeth, Queen Mary ir Normandie. Jie

Sovietų Sąjunga Gauna iš Suomijos Reikalingas Strategines Vietas, o Suomija Pasilieka Nepriklausoma

ITALIJA PATENKINTA, KAD SUOMIJOS KARAS BAIGTAS

ROMA, Kovo 14. — Italijos spauda reiškia pasitenkinimą, kad Suomijos ir Sovietų karas pasibaigė.

"Jis baigėsi su garbe Suomijai ir su žymiu laimėjimu Rusijai," rašo Virginio Gayda.

Tęsdama karą Suomija nebūtų laimėjus, o tik save sunaikinus, sako jis.

Giriasi Vergišku Bedarbių Užlaikymu

TORONTO, Kovo 14. — Miesto reikalų komisierius A. W. Laver su pasididžiavimu pranešė miesto tarybai, kad laike šių metų pirmųjų dviejų mėnesių Toronto miestas del 58,182 bedarbių šeimų narių išmokėjęs \$297,300, kas reiškia apie po \$5.00 į du mėnesius kiekvienam šelpiamam asmeniui.

Pridėjus provincijos ir federalės valdžios mokamus pinigų del bedarbių, tai viso Toronto miesto bedarbiai ir jų šeimynos šiais metais gavę \$1,215,393, kas reiškia, kad kiekvienam šelpiamam asmeniui ir sąryšy su tuo miesto administracine išlaidom išleido tik apie po \$10.00 į mėnesį ant kiekvieno šelpiamo asmens.

Miesto ponai džiaugiasi, kad sumažėjo bedarbiai ir jiems išlaidos. Bet bedarbiai kitaip manė.

STOKHOLMAS, Kovo 14. — Švedų Komitetas Suomiams Gel- bėti paskelbė, kad Suomijos ir Sovietų karui pasibaigus, Suomi- joj liko 9,000 švedų savanorių nuvykusių kariauti prieš raudon- armiečius.

Penki tūkstančiai savanorių nuvykę paskutinėm karo dienom.

MASKVA, Kovo 14. — Suomijos ir Sovietų Sąjungos karas jau likviduotas. Vakar niūniai buvo sulaukyti. Suomijos ir So- vietų Sąjungos atstovai pasirašė taikos sutartį.

Pagal tą sutartį Suomija perleisdžia Sovietų Sąjungai visą Karelijos sąmauką su Viipuri miestu ir Mannerheimo linija.

Suomija išrenduoja Sovietų Sąjungai bazę ant Hango pusiasalio ant 30 metų. Už tai Sovietai mokės po \$120,000 į metus, \$3,600,000 per 30 metų. Sovietams pasilieka nekuriš salos Suomijos įlankoje.

Suomija perleisdžia Sovietų Sąjungai savo dalį Ribači pusiasalio, prie Petsamo. Mažą plotą teritorijos ties Kandal-Aska.

Suomija sutinka pastatyti savo teritorijoje gelžkelį nuo Sovietų rubežiaus iki Kemijarvi, kad būtų galima Sovietams susisiekti su Švedija. Gelžkelis turi būti pastatytas 1940 metais.

Suomija sutinka nelaikyti Petsamo apylinkėse didelių karo laivų. Taipgi leisti Sovietams gabenti prekes iš Norvegijos per Petsamo be mokesčių.

Abi pusės pasižada nepulti ir nesiidėti į tokius blokus, kurie būtų atsukti prieš kurią nors pusę. Šiaip Suomija lieka pilnai nepriklausoma valstybė, kaip ir iki šiol buvo.

Ši sutartis buvo pasirašyta abiejų pusių ir turės būti ratifikuota abiejų pusių parlamentų.

Kai tik ši sutartis buvo sudaryta, lengviau atsikvėpė ir Švedija su Norvegija, kurioms grumojo didelis karo pavojus. Sovietų spauda džiaugiasi, kad Sovietų Sąjunga apturėjo didelį laimėjimą. Rubežius nuo Leningrado nustumtas už 90 mylių.

HALIFAKSAS, Kovo 14. — Nova Scotijoje yra 14,305 senelių ir 548 akli. Jiems pensijomis į metus sumoka apie \$2,500,000.

FRANCIJOJ REIŠKIASI DEFITYZMO DVASIA

PARYZIUS, Kovo 14. — Suomijos ir Sovietų Sąjungos taika daro didelę įtaką į Franciją.

Liaudyje reiškiasi didelis pasitenkinimas, nes jaučiama, kad tas įvykis sumažins karo areną ir priartins taiką, o reakcionieriai jaučia pralaimėjimą.

Senate iškilo diskusijos ir reikalavimai keisti politiką, bet Daladje diskusijas atidėjo iki antradienio.

Kas dar pažymėtina, kad Daladje, kaip ir Čemberlenas, susilaukė nuo atakų ant Sovietų Sąjungos.

Vokiečiai Sako Aliantai Gavo Didelį Smūgį

BERLYNAS, Kovo 13. — Sovietų ir Suomij karo likvidavimą vokiečiai skaito pirmuoju "plutokratinių aliantų jėgų" pralaimėjimu kare prieš Trečią Reichą.

Vokiečiai nurodo, kad Suomij -Sovietų karo likvidavimas prashalina galimybes išplėsti karą į Skandinavijos kraštus ir Pietrytinę Europą arba Artimuosius Rytus, ko aliantai visuomet geidė.

Vokiečių spauda perspėja Turkiją, nurodydama, kokios pagalbos ji gali tikėtis iš savo draugų.

Jau Buvo Suorganizavę 500 Savanorių Suomijai

TORONTO, Kovo 14. — Suomijos Gelbėjimo Komiteto pirmininkas senatorius Meighen vakar spaudai pranešė, kad jie jau buvo suorganizavę 500 savanorių del Suomijos baltagvardiečių gelbėjimo ir jau buvo sukėlę \$20,000 jų pasiuntimui. Savanoriai buvo Toronte lavinami ir aukos keliamos po visą Kanadą. Bet ta "nelaiminga" taika visus jų planus suardė.

Dabar turi keblumo surekrutuotų savanorių įtikinimui, kad jau karas Suomijoje pasibaigęs, o sukeltas aukas, kurių buvę labai stambių, net po \$10,000, dabar gražinsią aukotojams.

Surekrutuotus savanorius tenka paleisti.

SUOMIŲ-OVIETŲ TAIKA NUMUŠE ŠERŲ KAINĄ

TORONTO, Ont., Kovo 14. — Tuoj po to, kai paaiškėjo, kad Suomijos ir Sovietų karas pasibaigė, nekurių industrijų šėrai labai nukrito.

Industriiniai šėrai nupuolė .35, pamatinių metalų — .20, o aukso — .29.

Skandinavijos kraštų bonai smarkiai pakilo.

New Yorke bus visą karo laiką. Be to, karo metu jiems nėra ką

veikti — plaukioti vandenynais yra pavojinga, o ir keleivių neatsiranda.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS, IŠEINA DU KARTU I SAVAITĘ.
 Prenumeratos Kaina:
 Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusę metų \$1.50. Visur kitur metams \$3.50; pusę metų \$1.75. Atskira kopija 5 centai.
 Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:
LIAUDIES BALSAS
 P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.
 Asmeniškai kreipkitės 6 Denison Ave.

AR KANADOS ŽMONĖS GALĖS IŠREIKŠTI NESUTIKIMĄ?

Iš liberalų kandidatų ir paties ministerio pirmininko King pareiškimų matyti, kad King valdžia šiuos rinkimus paskelbė tik su vienu tikslu, tai yra su tikslu patirti, ar Kanados žmonės sutinka su jo politika ir nusistatymu tęsti karą, ar ne. Už tai iškyla klausimas, kaip žmonės galės išreikšti savo nusistatymą prieš King politiką ir jo nusistatymą tęsti karą iki Anglija ir Francija tęs?

Kaip jau visiems yra žinoma, karui prasidėjus buvo išleistas įstatymas, vadinamas Kanados apsigynimo reguliacijomis, pagal kurį persekiojami visi, kurie tik agituoja už taiką. Jau arti šimto žmonių suimta pasiremiant tuo įstatymu. Vadinasi, nei viena partija negali išstoti su antiarine programa, kitaip sakant su tokia programa, už kurią balsuodami žmonės galėtų pareikšti savo opoziciją King nusistatymui tęsti karą iki pabaigos.

Jeigu žmonės balsuos už konservatyvus, už Cooperative Commonwealth Federaciją, už Social Credit arba už New Democracy, jie vistiek užgirs King nusistatymą, kadangi tos visos partijos stovi už tęsimą karo iki pergalės.

Jeigu būtų leidžiama atvirai ir lygiomis teisėmis dalyvauti rinkimuose ir vesti agitaciją toms partijoms, kurios stovi opozicijoje, tai yra kurios priešingos karo tęsimui, tuomet būtų kitas klausimas. Tuomet King liberalų, ar konservatyvų laimėjimas reikštų karo tęsimą užgyrimą. Jeigu laimėtų ir kitos viršų minėtos partijos, ir tai būtų užgyrimu karo tęsimu, žinoma, su tomis šimtims, kurias pastato tu partijų žmonės. Dabar gi yra kaip tik priešingai, Kanados Apsigynimo Reguliacijos ir cenzūra opozicijai karui persekioja visu griežtumu. Persekiojama ne tik Komunistų Partija, kuri išėina prieš karą, bet ir kitos organizacijos bei individualai. Tokia padėtis verčia užčiaupti burną šiuo klausimu net ir taip vadinamiems darbo žmonių kandidatams, širdyje stovintiems už taiką.

Tokioje aplinkumoje Kanados rinkimai bus mažai kuo skirtingesni nuo Vokietijos rinkimų. Faktiniai žmonės turės pasakyti "taip" ir viskas, nes rinkimuose laisvai veikia tik tos partijos, kurios stovi už King nusistatymą. Tiesa, kiti sakys, kad komunistai stato dešimtį kandidatų, nekaltant jau apie daugelį kitų pažangių kandidatų, todėl žmonės galės išreikšti savo nuomonę per tuos kandidatus. Bet kiek gi žmonių galės sužinoti, kad tie kandidatai yra ir kur jie yra ir už ką jie stovi? Tiems kandidatams uždrausta ne tik per radio kalbėti, bei laikraščiuose rašyti, o ir atsisaukimus skelsti. Iš kitos pusės, kapitalistinė spauda jų tikslus visai iškraipo.

Jeigu King valdžia norėjo nuosirdžiai sužinoti, ar Kanados žmonės nori karo ir ar sutinka su valdžios linija, ji turėjo leisti žmonėms laisvai pasisakyti. Jeigu ji mano, kad tai pavojinga, kad žmonės gali jos politiką pasmerkti, tai kam bus vertas tas vertinimas užgyrimas?

Prieš karą liberalai reikėdė kai ką laisvesnio, ką nors pažangesnio. Dabar tas viskas pranyko. Kanadoj ir Francijoje, liberalų valdomose šalyse, aršesnis režimas, negu Anglijoje, kur prie valdžios stovi kiekiausiai konservatyvai. Anglijos parlamente yra ir vienas komunistas, tačiau ir iki šiam laikui nieko jam nedarė. Tuo tarpu Francijoje radikalai socialistai išvaikė iš parlamento visus komunistus atstovus, nežiūrint to, kad jie atstovavo milžinišką skaičių Francijos žmonių. Francijos valdžia taipgi išvaikė iš valstelių tarybų arti 700 atstovų. Kanadoj irgi jau mėginama įvesti tokį režimą, kuris duotų žmonėms laisvę tik užgirti valdžios politiką. Šie rinkimai yra pradžia.

Lietuvos Saugumas Sutvirtėjo

Suomijos ir Sovietų Sąjungos karo likvidavimas svarbu ir Lietuvai. Jeigu Suomijos ir Sovietų Sąjungos karas būtų pletėsis ir apėmęs visas Skandinavijos šalis, būtų padidėjęs pavojus ir Lietuvai, nes veikiausiai didžiausių dabartinio karo susikirtimų arena būtų buvus Baltijos jūra.

Kuomet pasklydo žinios, kad Suomija ir Sovietų Sąjunga pasirašo taikos sutartį, kaip Kanados, taip ir Suvienuytų Valstijų radijo ir spauda nužymėjo, jog ta sutartis galutinai užkerta kelią galimybei užpulti Vokietijos iš šiaurės. Santarvininkų planai buvo išvystyti karą prieš Vokietiją ir Sovietų Sąjungą per Skandinavijos kraštus. Globe and Mail, reaktionierių laikraštis, atvirai pripažino, kad Suomijos ir Sovietų Sąjungos taika yra dideliu santarvininkams smūgiu. Kitais žodžiais tariant, sugriovė visus jų planus užpulti Vokietiją per Skandinavijos kraštus.

Galimas dalykas, kad santarvininkams dabar bus daug sunkiau. Dabar teks muštis vakarų fronte, laužant fortifikacijas, arba ieškoti naujų frontų. Bet iš kitos pusės, Pabaltijo ir Skandinavijos kraštai jaučiasi saugesniais. Galimas dalykas, kad karas jų ir nepalies.

Sovietų ir Suomijai taika Pabaltijo ir Skandinavijos kraštams svarbi ir iš ekonominio taškaregio. Jeigu Sovietų Sąjunga nekariaus, iš jos visos jos kaimynės galės gauti tų daiktų, kurių nebegali gauti dėl blokados jūrose ir dėl vokiečių atakų ant laivų. Sovietų šalis didelė ir turtinga. Ji galės suteikti daug įvairių dalykų, o iš jų pirkti jų produktus.

Ko dabar Lietuvai reikia, kai daugiau atsargumo su Lenkijos pabėgėliais, ypatingai visokiais grafais ir kitiems ponais. Jie Lietuvos draugais nepavirtę. Jie stengsis pakenkti Lietuvos nepriklausomybei. Kadangi Lietuvoj yra arti 100,000 iš buvusios Lenkijos pabėgėlių, daugiausia karių, tai pavojus labai didelis. Jie gali sukelti maistą bile kada.

Prie to reikia atsargiai elgtis su vilniečiais. Reikia saugotis nuo tokios taktikos, kokia buvo naudojama Klaipėdoje. Kiek da-

Svedijos kareiviai laike pratimų, daug kareivių, kurie puikiai čiuo Svedija, kaip ir Suomija, turi žia su slidėmis.

TRUMPA PASAULINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

Sovietų ir Suomijos Taikos Reikšmė

Sovietų Sąjungos ir Suomijos susitaikymas yra nepaprastai didelės pasaulinės reikšmės įvykis. Tą gerai matė visas pasaulis.

Suomijos ir Sovietų karas grumtoms Skandinavijos šalims. Nežiūrint to, kad Norvegija ir Švedija priešinosi, Anglijoje ir Francijoje buvo jau plačiai kalbama apie siuntimą į Suomiją ištisų armijų, net ir be Švedijos ir Norvegijos sutikimo. Paskutinėm dienom Daladje pranešė, kad Francija ir Anglija pasirėngusios pasiųsti Suomijon po 50,000 kareivių.

Jeigu anglija ir Francija būtų siuntusios savo armijas į Suomiją, karas Skandinavijos kraštuose būtų išsiplėtęs kaip ugnis. Vokiečiai jokiū būdu nebūtų leidę Anglijai ir Francijai išgalėti Suomijoje ir Švedijoje. Jie apie tai kalbėjo atvirai.

Kas liečia Angliją ir Franciją, taipgi yra atvirai pasakoma, kad Suomijos ir Sovietų Sąjungos karas davė joms geriausią progą išvystyti karą prieš Vokietiją iš šiaurės, einant į talką Suomijai. Dabar, Suomijai ir Sovietų Sąjungai susitaikius, atvirai reikiama mintis, jog Anglija ir Francija aplaikė didžiausį smūgį, kad jos pražiopsojo geriausią progą.

Taigi, kaip matote, Suomijos ir Sovietų Sąjungos karas buvo ne lokalinis dalykas, o pasaulinės reikšmės dalykas. Jo likvidavimas prašalina galimybes išplėsti karą Skandinavijos kraštuose. Prie to reikia pridėti dar tą, kad jis atsilieps ir į kitas sritis, ypatingai į Artimuosius Rytus. Sovietams apsitvirtinus šiaurėje, daug sunkiau juos užpulti iš rytu. Del to dabartinis karas galės būti kiek siauresnis, jei nepavirs į sėdėjimo "streiką."

Dabar kyla klausimas, kodel Suomija taip greitai susitaikė? Yra dvi svarbiausios priežastys.

Pirma priežastis yra ta, kad Raudonoji Armija, pralauždama Mannerheimo liniją, atsidarė vartus į Suomijos gilumą, kur dauguma Suomijos miestų ir miestelių. Užėjusi Viipuri miestą ir tvirtumas, Raudonoji Armija galėjo greitai laiku išvystyti ofensyvą dviem kryptim: į šiaurę ir į pietvakarius. Kelioli-

kos mylių pirmynžanga į šiaurę būtų užkirtus suomiams kelią linkui Helsinkio. Pietvakarinis sparnas būtų galėjęs traukti linkui Helsinkio be didelių sunkumų. Prie to reikia atminti, kad Suomijos armija buvo jau bepradedanti krkkti. Pasigyrimas, kad Suomija gavo 100,000 savanorių iš Švedijos ir 15,000 iš Suvienuytų Valstijų bei didelių skaičius iš kitų buvo labai perdėtas.

Antra, Suomiai negavo žadėtos paramos iš Anglijos ir Francijos. Anglija ir Francija kalbėjo apie daug dalykų, bet mažai ką atliko. Jos sakė puls Sovietų Sąjungą iš šiaurės ir iš rytu, bet nieko panašaus nemėgino. Ne tik nemėgino, bet net diplomatinį santykių nenutraukė. Jos norėjo pasiųsti keletą dešėtkų tūkstančių kareivių per Švediją ir Norvegiją, bet tam priešinosi Švedija su Norvegija. Prie to, jeigu pastarosios būtų ir nesipriešinusios, vistiek toks skaičius nebūtų išgelbėjęs. Kitas dalykas, karas būtų užsiliepsnojęs visose Skandinavijos šalyse ir vargiai suomiai būtų bent kokią paramą

liams į savo buveines įeiti bei iš jo išėiti tėra vienerios ir tos pačios durys. Neretas reiškinys — pamatyti ūkininką, nešiojantį rūbą, kuriame priskaitoma iki 50 lopų.

KĄ KITI RAŠO AR SAKO

LENKIJOS valstybė buvo įvairių ponų dirguojama valstybė. Tie turėjo Lenkijoje daug teisių, daug privilegijų ir jiems Lenkija buvo gera tėvynė: ji buvo artimas jų širdžiai dalykas. Tuo labiau, kad jie skaitė tokios Lenkijos spaudą, literatūrą ir labai buvo veikiami visos valstybės sudarytos aplinkumos.

Tuo tarpu plačioms liaudies masėms buvusioji Lenkija nebuvo tikra tėvynė: per tą jų širdžiai ji buvo daug tolimesnis dalykas. Tas buvo bendrai Lenkijoje, o ypač kai kuriose Vilnijos kaimų srityse. Mat, Vilnijos kaimas buvo labai apleistas. Ten nebuvo žemės reformos, ūkininkai paprastai teturi po 2 — 5 ha žemės ir tai dar režišais: menkų namelių vienas galas dažnai priglaudžia skaitlingą kaimiečių šeimą, o čia pat, kitame gale, po tuo pačiu stogu, turi buveinę karvė, paršukas ir kitoki gyvūliai. Tiek žmonėms, tiek gyvu-

bar atrodo, tai Lietuvos ponai su vilniečiais visai nesiskaito. Pastatė visus viršininkus be jokių rinkimų, be vilniečių atsklausimo. Norint, kad Lietuva gautų iš vilniečių simpatiją, reikia ne tik propagandos, o ir gražaus elgesio ir ekonominio aprūpinimo. Jeigu vilniečiai bus taip ir visados valdomi iš viršaus, neduodant jiems progos išsirinkti savo viršininkus, tai Lietuva pralaimės ir Vilnijoje.

Susitaikydami su Sovietų Sąjunga, suomiai išgelbėjo nuo sugriovimo visą šalį. Tiesa, jiems teko atsisakyti nuo Karelijos sąsmaukos su Viipuri miestu ir duoti Sovietams turėti bazę Hango pusiausalyje, kam jie pirmiau buvo priešingi, tačiau tas Suomijos nepriklausomybės nepažeidžia. Labai gerai, kad ji galėjo išėiti iš šio karo tik su tokiais nuostoliais. Už jos tarnystę imperialistinių šalių naudai ji galėjo susilaukti didesnės bausmės. Ji būtų labai išmintingai pasielgusi, jei ji būtų nusileidusi pradžioj. Kiekvienas bešališkas žmogus matė, kad Sovietų Sąjunga negalėjo palikti Leningrado tokiame pavojuje, kokiame jis buvo, ypatingai karui einant ir numatant, jog Suomija yra išnaudojama imperialistinių, Sovietams nedraugingų valstybių.

Per savo žioplumą Suomija buvo įsivėlus į žiaurų karą, bet reikia pripažinti, kad ji laiku apsižiūrėjo ir labai gerai pasielgė susitaikydama. Tuomi ji išgelbėjo ne tik save, bet ir savo kaimynus nuo baisių skredynių. Be to, sumažins galimybes joms išsiplėsti ir kituose kontinentuose.

Hitleris Gerimas Prie Popiežiaus

Kelios dienos atgal Vokietijos užsienio reikalų ministeris Ribentropas lankėsi Romoje. Jis kalbėjosi ne tik su Musolinu ir jo žentu Cianu, užsienio reikalų ministru, bet ir su popiežium.

Laikė savo pasikalbėjimo su popiežium, Ribentropas pareiškė, kad Vokietija yra krikščionybės gelbėtoja nuo bolševizmo. Prie to jis pridėjęs, jog Vokietijos valdžia švelniaus atsineš linkui katalikų ne tik Vokietijoje, o ir Lenkijoje.

Laikė metinių dabartinio popiežiaus popiežiaus sukurtą su popiežium, Ribentropas pareiškė, kad Vokietija yra krikščionybės gelbėtoja nuo bolševizmo. Prie to jis pridėjęs, jog Vokietijos valdžia švelniaus atsineš linkui katalikų ne tik Vokietijoje, o ir Lenkijoje.

Laikė metinių dabartinio popiežiaus popiežiaus sukurtą su popiežium, Ribentropas pareiškė, kad Vokietija yra krikščionybės gelbėtoja nuo bolševizmo. Prie to jis pridėjęs, jog Vokietijos valdžia švelniaus atsineš linkui katalikų ne tik Vokietijoje, o ir Lenkijoje.

Laikė metinių dabartinio popiežiaus popiežiaus sukurtą su popiežium, Ribentropas pareiškė, kad Vokietija yra krikščionybės gelbėtoja nuo bolševizmo. Prie to jis pridėjęs, jog Vokietijos valdžia švelniaus atsineš linkui katalikų ne tik Vokietijoje, o ir Lenkijoje.

KĄ KITI RAŠO AR SAKO

LIEMS į savo buveines įeiti bei iš jo išėiti tėra vienerios ir tos pačios durys. Neretas reiškinys — pamatyti ūkininką, nešiojantį rūbą, kuriame priskaitoma iki 50 lopų.

Vilnijoje lenkiškai ar gudiškai kalbą kaimų gyventojai daug kur beveik neskaitė spaudos. Vilnijoje ir kai kuriuos lietuviškus valsčius lenkų okupacijos laikais ėjo laikraščiai dedeliais pundaits, tuo tarpu lenkiškai-gudiškai kalbantiems kaimams laikraštis paprastai būdavo retenybė, savotiška sensacija. — Povilas Pakarklis, Lietuvos Žinios.

Kas nori atsteigti tokią pat Lenkiją, kokią ji buvo, nori atsteigti viršų suminėtas sąlygas.

BRITANIJA nejaucia pareigų pasiduoti Tarptautinio Teisingumo Teismui Hagoj bėle ginčuose su to teismo nariais dėl savo veiksmų laike karo.

Šis tarimas labai artimai rišasi su Suomijos rėmimo klausimu, nes jis labai supuola su ministerio pirmininko Čemberleno pareiškimu, kad Britanija pasirengusi remti Suomiją visais prieinamais resursais.

Pasiliuosavimas nuo Hagos teismo jurisdikcijos uždėtų pa-

Pastabos

Jau dvi savaitės, kai esu Jungtinėse Valstijose ir pusantra, kaip Chicagoje. Per tą laiką teko dalyvauti daugelyje susirinkimų, o dar daugiau sueiti su žmonėmis ir pasikalbėti.

Kanadoj žmonės mano, kad Amerikoje bendra padėtis pagerėjo ir atsiradę daugiau darbų, sąryšyje su einančiu Europoje karu. Bet čia, Amerikoje, žmonės kaip tik taip pat nuno apie Kanadą. Daugelis mano, kad dabar Kanadoj daugiau darbų. Bet tikrenybėje taip nėra nei čia, nei ten.

Darbo žmonių padėtis vienodai sunki. Tik čia, Amerikoje, dirbanti daugiau uždirba ir diu ba trumpesnes valandas, negu Kanadoj. Einančiu karu peinosi tik saujelė turčių.

Nereikia manyti, kad tą didesnę uždarbį turėčiau geruoju sutiko mokėti. Del to buvo pravesta daug kovų, kuriose kartais darbininkams prisiėjo skaudžiai nukentėti. Bet bendras laimėjimas atsiektas ir darbininkai gyvena geriau, negu Kanadoje.

Kanadiečiams dar teks tuos laimėjimus išsikovoti.

reigų reiškia, pavyzdžiui, kad jeigu Britanija nutartų pasiųsti armiją į Suomiją per Norvegiją ir Švediją, nežiūrint to, ar tos šalys su tuo sutinka, ar ne, ji negalėtų būti patraukta į Pasaulinį Teismą. — Speciali Kalbėklama iš Londono New York Times dienraščiui.

Jeigu Britanija užpultų ant Norvegijos ir Švedijos su tikslu "padėti" Suomijai, ar tas nereikštų agresijos iš Britanijos pusės ir ar tas nereikštų Norvegijos ir Švedijos sunaikinimą? Kita — juk rudo Anglija ir Francija kovoja prieš Vokietiją, tarp kitų dalykų, tam, kad Vokietija sulaužt tarptautinius įstatymus?

IŠ VILNIAUS retkarčiais ateina žinios, jog tenai areštuojami slaptos lenkų organizacijos veikėjai. Surandamos didelės sumos pinigų. Nors oficialiai neskelbiama, iš kur tie pinigai eina, bet nėra jokios abejonės, kad jie eina iš Paryžiaus ir Londono. Vadinasi, turima reikalo su pavojinga Lietuvoje nepriklausomybei organizacija. Bet nereik manyti, kad Lietuvos valdžia su rimtai kovoja. Arestai įvyksta, kaip atrodo, daugiau del formalumo. Gal kai kas nusistebės, bet taip yra. Lietuviški "patrijotai" — pradedant tautininkais, baigiant liaudininkų ir krikščionių vadais — svajoja sudraskyti sudarytąją su SSRS sutartį ir atiduoti Lietuvą vokiečių ar anglių "protektoratam." Tuo tarpu Lietuvoj yra apie 100,000 internuotų lenkų. Ir visi jie kariškiai — reiškia, tik apginkluok ir gausis stambi kontr-revoliucinė jėga. Vadinasi, internuotieji lenkai laikomi lyg rezerve. Žinoma, toji mūsų "patrijotų" gudragalvystė gali ir nepasisekti, nes SSRS irgi gali tarti savo žodį. Vis delto visa tai charakteringa. — Specialus Laisvės korespondentas iš Lietuvos.

Lietuvoje nepriklausomybei pavojūs, kaip pasirodo, dar nepraėjęs.

Chicagoje dabar visi smarkiai ruošiasi Vilnies 20 metų jubilėjui. Vilnis čia turi labai plačią ir didelę įtaką visame lietuvių gyvenime. Šiais metais sukanka 20 metų, kai Vilnis pradėjo eiti. Per tą laiką ji daug pasitarnavo visam progresyviam veikimui ir bendrai visiems lietuviams. Kanadiečiams tas kultūrinis laikraštis taipgi yra daug pasitarnavęs. todėl reikėtų, kad ir kanadiečiai neužmirštų Vilnies. Reikėtų, kad organizacijos ir pavieniai draugai prisistytų pasveikinti mus su auka.

Jubilėjinis Vilnies numeris bus 50 puslapių pilnas įvairių ir įdomių raštų bei paveikslų. Jis išėis balandžio mėn. 12 d. o didžiulis jubilėjinis koncertas įvyks balandžio 14 d. Vilnis daug pagelbsti Liaudies Balsui, tad mūsų pareiga ir jį neužmiršti.

Draugai, pasistenkite tą atlikti.

L A K O N A S nupuolė 2,000 pėdų, bet neužsimušė — dabar vyksta kovoti už Suomiją. — Toronto Daily Star.

Suomijoje visi tokie.

JEI NORI ŽINOTI KAS DEBASI PASAULY, SKAITYK LIAUDIES BALSĄ

LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS REIKALAI

Gausiai Paremia Ispanijos Liaudies Gynėjus

Jau penkios LLD kuopos prisiuntė aukų del Ispanijos liaudies gynėjų lietuvių, dabar laikomų Ispanijos Franko nelaisvėje ir Francijos koncentracijos lageriuose. Aukų gauta iš sekančių kuopų ir nuo sekančių draugų ir draugių:

LLD 96 kuopa, iš Sudburio, per drg. R. S. prisiuntė \$10.50 aukų, nuo draugų: S. R. \$5.00, S. Shlakaičio — \$2.00, B. P. — \$0.75; nuo Z. Bakano, T. Jonk, G. Taruškos ir J. Striškos po 50 centų; J. Aršauskas, K. Laurin ir A. Jasules po 25 centus.

LLD 95 kp., iš Kapuskasing, per drg. S. Zostaūtą prisiuntė \$8.50 aukų, nuo dd: A. Varnelio \$2.00; S. Zostauto, J. Grigaliūno, K. Miškuno, Moskaičio ir K. Blumo po \$1.00 ir J. Makasov 50 centų. (Viena pavardė neįskaitoma).

LLD 100 kp., Timmins, per drg. A. Berškį prisiuntė \$4.75 aukų, nuo dd.: A. Berškio, B. Kvietinsko, P. Zuikio, F. Kaušakio, N. Garbatavičio, J. Gudonio, J. Daraškevičiaus, S. Kuisio, P. Pavilionio, T. Buzo, S. Jajano, S. Gramel, P. Kasperaičio, J. Mažionio, Rymšo ir P. Pučiūno po 25 centus; nuo dd.: J. Didvalio, Mikšionio ir J. Petkausko po 10 centų. (Yra kelios pavardės neįskaitomos).

LLD 120 kp., Hilcrest, Alta., per drg. J. Daraškevičienę prisiuntė \$5.25 aukų, surinktų drg. F. Salantos, nuo dd.: A. Zdanuskienės \$1.50; F. Salantos ir P. Daragabush po \$1.00; B. Kujwan, J. Wakaliuk, Kandrachik, O. Rosko, S. Stelmoukovich, W. Mustiko ir O. Raskevičienės po 25 centus.

LLD 139 kp., Coleman, Alta., per drg. J. Cherry prisiuntė \$5.00 aukų, nuo dd.: M. Shoto 55 centus, A. Grinkaus ir J. Gurkšnio po 50 centų; O. Grin-

kaus, T. Belevich, J. Veryshko, J. Semoša, Mrs. Gurkšnio, Mrs. Snith, J. Snith, W. Larson, J. Garbauskas, Mrs. Karbauskas, J. Jakob, J. Cherry ir Mrs. A. Cherry po 25 centus; Mrs. M. Smith 20 centų.

Nors dar tik apie \$30.00 gauta, bet esant labai rimtam reikalui kuo greičiau pasiūsti aukų draugams į Franciją ir Ispaniją, tai šiomis dienomis išsiunčiame ten esantiems draugams \$50.00.

Kanados Veikiantis Komitetas pilnai tikime, kad dar neprisiūsiuos kuopos su aukomis tuojau atsileps ir prisiūs ne tik dabar mūsų užtraukiamą skolą padengti, bet dar ir sudarys galimybes daugiau paremti.

Didžiųjų Kanados lietuvių kolonijų draugai dar neprisiuntė bei nepridavė, bet kiek girdėti, tai jau turi po keliolika dolerių surinkę. Prašome prisiūsti.

Simtai LLD Narių Stoja Vajaus Darban

Visi LLD rajonų komitetai pranešė, kad mūsų draugijos didžioji darbymetė, vajus gavimui 100 naujų narių į LLD ir sukėlimui \$600 į organizacinį fondą jau pradeda. Eilė kuopų valdybų jau pranešė, kad kuopų nariai ir narės entuziastiškai stvoja vajaus darban. Kanados Veikiantis Komitetas išsiuntinėtas aplikacijas užrašymui naujų narių, blankas aukų parinkimui į organizacinį fondą ir bilietelius platinimui, daugelis narių noriai imasi ir darbuojasi, kad šis LLD vajus būtų pravestas visapusiai pasekmingas.

Montrealo kuopų draugai jau yra gavę keletą naujų narių. Toronto taip pat. Kitų kolonijų draugai ir draugės irgi neatsilieka.

Organizacinio fondo sukėlimas eina vidutiniai. Kiek pranešimai rodo, tai jau keletas kuopų yra sukėlę po virš 10 dolerių į orga-

nizacinį fondą ir dar mobilizuojasi daugiau draugų ir draugių vajaus darban. Organizacinio fondo sukėlimui daug draugų suruoštas asmeniškai promogėles išnaudoja parėmimui organizacinio fondo. Pavyzdžiui drg. S. Sabaliauskas, Toronte, Ont. Montreale irgi panašius pavyzdžių galima rasti. Draugės montrealietės jau turėjo parengimą tam tikslui ir pavieniai gražiai darbuojasi, kad vajus būtų pravestas išpildant kvotą su kaupiu.

Daugeliui pavienių LLD narių ir progresyvio judėjimo simpatikų kuopų valdybos ar vajaus komitetai išsiuntinėja vajaus medžiagą su kvietimais talkininkauti šiame vajuje. LLD Kanados Veikiantis Komitetas labai prašome neatsisakyti patalkininkauti šioje didžiojoje mūsų organizacijos darbymetėje.

Gautus naujus narius ir sukeltus pinigus į organizacinį fondą labai prašome kaip tik sukėliate, tuojau prisiūsti LLD K. V. Komitetui.

LLD K.V.K. Sekretorius
K. K.

Kaip Kariauja Belaisviai

Vokietija jau vėl turi apie 700,000 belaisvių, kuriems reikia parūpinti maisto, darbo ir apsižiūrėti, kad tie belaisviai toliau nekariautų prieš Vokietiją pačioje Vokietijoje. Su maistu yra blogokai, darbo belaisviams parūpinta žemės ūkyje ir sugalvojo kasti Adolfo Hitlerio kanalą, kuris prasidėtų Silezijoje ir Oderis sujungtų per Čekoslovakiją su Dunojumi ties Viena. Tas kanalas turėtų labai didelės prekybinės ir strateginės reikšmės. Kovai su belaisvių tolimesne karine veikla vokiečiai mano pasinaudoti Didžiojo karo patyrimu. Tada vokiečiai apsižiūrėjo tik tuomet, kada jau buvo pervėlu ir kraštui padaryta daug žalos.

Belaisvis visada sukelia užuojautą ir civiliai gyventojai labai tiki jų pasakojamoms najeimoms. Čia belaisviams visai gera proga nepastebimai vesti planingą agitaciją.

1917 m. prancūzų generalinio štabo viršininkas Diupontas išleido nurodymus, kaip kareiviai

turi elgtis patekę nelaisvėn. Jiems buvę patarta sabotuoti, bėgti, visai kenkti priešui. Iš vokiečių nelaisvės per Didįjį karą pabėgo 107,000 pabėgėlių, arba pusdevintos divizijos. Kiekvienoje pabėgėlių stovykloje buvo suorganizuoti pabėgimo komitetai, kurie norinčius bėgti ap-rūpindavo reikalingais dalykais ir informacijomis. Iš tų kraštų į pyragaičius buvo įkepti ir prisiūsti padirbti dokumentai bei leidimai ir kiti nurodymai. Gražiai suvynioti pranešimai būdavo apipilami šokoladu ir atsiunčiami kaip nekalti saldainiai. Patefono dvigubame dugne būdavo siunčiami kompasai, kurių gauti tiksliai buvo galima panaudoti degtukų vietoje. Nekalta dantų pasta buvo medžiaga slaptam rašalui, kuriuo pasinaudojami belaisviai galėjo siūsti svarbius pranešimus. Greta slapto rašalo dar buvo naudojamas slaptas šriftas, kurį prisiūsdavo paprastame riešute kevale. Pašto ženklų užlipdymo reikšmė žinoma kiekvienam jaunam įsimylėjusiam, bet karo belaisviai pašto ženklų reikšmės panaudodavo

L. L. Dr-jos Trečio Rajono Kuopas, Narius, Simpatikus

WINNIPEG, Man. — Šiomis dienomis LLD Trečio Rajono Komitetas turėjome savo posėdį, kuriame aptarėme Lietuvių Literatūros Draugijos Kanados Veikiantis Komiteto paskelbtą vajų naujų narių gavimui ir organizacinio fondo sukėlimui.

svarbesniems išpildymams. Belaisviai išsikasdavo iš stovyklos per 90 m. ilgio požeminius urvus.

Belaisviai dirbdami žemės ūkio darbus gadindavę mašinas, gyvulius ir augalus. Bulvėms išpildavo daigus. Gyvuliams į vandenį prileisdavo bakterijų, kurias jiems atsiūsdavo paprastų tablečių formoje, kaip vaistus. Tuo būdu bulvių laukai nederėjo, gyvuliai krite. Į mašinų motorus pripildavę smėlio arba aštrių chemikalų. Tuos chemikalus gaudavę iš savo krašto kaip nekaltą batų tepalą. Kalbėdami su ūkininkais sužinodavo, kaip einasi jų vaikams fronte, kur jie ir tas žinias persiūsdavę užsienin.

Tas žinias spausdina vokiečių laikraščiai ir pataria būt atsargiesiems su šio karo belaisviais. Gali būt, kad čia suminėti daviniai ir kenkimo būdai nėra buvę, bet juos sumini tyčiomis, kad gyventojai labiau bijotų ir būtų apdairesni. Be to, vokiečių spauda daug kartų nurodo, kad civiliniai vokiečių gyventojai per daug parodą artimo meilės belaisviams.

Už Tai Tu Toks.

Pilypas: — Brangioji, kol tavęs nepažinojau, mano gyvenimas buvo tuščias, kaip Saharos dykuma.

Stasė: — Aha, štai kodėl tu šoki tango kaip kupranugaris!

Iš Ko Sprendžia

Pilypas: — Panele, man atrodo, kad jūs mane laikote idiotu.

Petrė: — O, ne, aš niekad nesprendžiu iš išvaizdos.

LLD K. V. K. Trečiam Rajonui pasiūlytą kvotą, gauti 18 naujų narių ir sukelti \$100 į organizacinį fondą, komitetas nuodugnai apdiskusavęs priėmė ir kuopoms nutarė rekomenduoti sekančiais: LLD 217 kuopai, Winnipege, gauti 9 naujus narius-es ir sukelti \$55 į organizacinį fondą. Central Patricia, Pickle Crow ir Bienfait, Sask., nors tose kolonijose LLD kuopos nėra, bet ten yra nemažai LLD pavienių narių, kuriuos mes labai prašome pasidaruoti ir šiame vajuje kaip ir kituose. Nes pilnai tikime, kad jūs, draugai ir draugės pavieniai nariai, savo uždavinį atliksite.

Draugai ir draugės, šis LLD vajus yra lygiai svarbus, kaip ir kiti pirmiau vesti vajai mūsų judėjimui. Mūsų rajone gyvena nemažai lietuvių, kurie dar nepriklausau šios kultūrinės apšvietos organizacijos. Todėl labai prašome visus LLD narius-es, per šiuos pora mėnesių pasidaruoti, kad neliktų nė vieno mūsų rajono ribose lietuvių, kuris nepriklausytų LLD, o nepriklausančius LLD-je lietuvius labai prašome tapti nariais-ėmis.

Organizacinio fondo sukėlimas irgi labai svarbus. Prie šio darbo prašome stoti visus LLD narius ir simpatikus, o progresyvio darbo žmonių judėjimo rėmėjus prašome paremti organizacinį fondą, kad trečiasis rajonas ir šio vajaus planą garbingai išpildytume, kad kilnus darbas skleidime apšvietos tarp Kanados lietuvių būtų galima tęsti ir toliau.

LLD trečio rajono komitetas stojame šio vajaus darban ir kviečiame visus mūsų organizacijos narius ir nares stoti taip pat. Lauksime draugiškiausios kooperacijos ir paramos iš visų trečio rajono ribose gyvenančių progresyvių lietuvių.

LLD Trečio Rajono
Komiteto Sek. M. V.

Bučkių, bučkių! Kuomet Van kių metų sukaktuves, New York trejukės, atvyko jų pasveikinti Ardoj trejukai minėjo savo penke, De Mellier mergaitės, taigpi — ir dar kaip.

TARP MINŲ IR SUBMARINŲ

Kelionė Laivu Karo Metu

J. JURGINIO SUGRĮZIMAS IŠ AMERIKOS

Sako, baimė turi dideles akis. Iš tiesų, kai sėdėdamas jaukiam kambary skaitai laikraščiuose žinias apie skęstančius laivus, apie minas, torpėdas ir submarinus, atrodo, nieko dabar nebegali būti baisnesnio, kaip plaukti per vandenyną ir dar per Baltijos jūrą.

Amerikoje besirengiant į kelionę daug kartų iš draugų ir pažįstamų teko išgirsti: — Ir tamsta dabar manai plaukti? — Taip, manau.

— Na, o jei jūsų laivas skęstų? — Kol dar neįlipi į laivą, tol persekioja mintis "jeigu mūsų laivas skęstų..." bet kai laivas jau išplaukia iš uosto, kai iš jo išlipi nebegali, tada taip imi galvoti:

"Laivas, kuriuo plaukiame, kaštuoja kelis milijonus dolerių, laivo krovynis daug kartų brangesnis už kelevius, laivo kapitonas savo gyvybę tiek pat brangina, kiek ir aš." Ši mintis sumažina baimės akis, ir kelevius atveda laivan. O laive skamba muzika, vakarais rodomos filmos, poros šoka, valsus, tangus ir fokstrotus, tartum mūsų laivui minos ir torpėdos trauksis iš kelio.

Gud bai, Amerika!

Su Niu Jorku mes atsisveikinome gruodžio 9 d. Laivas išplaukti buvo žadėjęs antrą valandą po pietų, o išplaukė 8 val. vakare. Žmonės, kurie buvo atėję plaukiančių palydėti, ilgai stoviniavo, mojavo rankomis ir nosisinėmis, šūkavo, dainavo, bet laivo išplaukiant nesulaukė. Kai laivas pradėjo judėti, visur buvo jau tamsu, priplaukus rūmai buvo uždaryti.

Keleviai lipė ant denio ir žiūrėjo į šviesomis mirgantį dangoraižių miestą. Kažkaip neramu darėsi sakyti Amerikai sudie. Juk iš Amerikos vartyti niekas nevaro, ten gyventi

galima, ten dabar žmonės bėgte bėga iš Europos, užkrėstos karo šiltine. O mes, 180 kelevių, didžiuliu "Gripsholm" laivu grįžtame į Europą. Ir kiekvienas kaip nors savo grįžimą paaiškinam.

58 suomiajai važiuoja tėvynėn. Viena našlė švedė su savo šeima viską išpardavusi bėga iš Kanados. Ji nenori, kad jos sūnus, mokesis lakūnu, būtų mobilizuotas ir pasistatyt Britų imperijos ginti, 32 jauni danai sportininkai grįžta savo tėvynėn. Amerikon jie buvo nuvažiavę danų jaunimo atstovauti. Vien dėl pramogos važiuojančių nėra, nors švedų konsulate Detroite ir švedų-Amerikos linijos kontoroje mačiau didelius plakatus, skelbiančius, jog ruošiamas kalėdinė ekskursija Švedijon. Ekskursantų neatsirado.

Visi keliaujantieji žiūri į žiburiuojančius dangoraižius, į prožektorių apšviestą Laisvės stovylą, kuri pirmoji mus uoste pasitiko ir paskutinioji išlydi.

Vieną suomį aš užkalbinu: — Ar negaila Amerikos? Jis kiek patylėjo, lyg klausimo nesupratęs ir atsakė: — Amerika vis delto gera šalis... Jis atsakė taip, kaip atsako kiekvienas amerikietis.

Aš nesu tos nuomonės, kad "ten gera, kur mūsų nėra." Ideališkos šalies arba valstybės ant žemės rutulio dar nėra. Tačiau Amerika dar tebėra nepavyta, o pralenkt ją dar negreit bus galima.

Aš esu dėkingas Amerikai už tai, kad aš ją mačiau.

Laivas plaukia nežinoma kryptimi

Tada, kai važiuavom Amerikon, kiekvieną dieną žemėlapyj būdavo atžymimas nuplauktas kelias, laivo kryptis visiems keleviams buvo žinoma. Dabar žemėlapyje sienoje nebėra, nuplaukti kilometrai nebežymimi. Net žemesnieji laivo tarnautojai nežino, kur ir kaip laivas mano švedijos krantus pasiekti.

— Gal būt, laivas suks į šiaurę ir plauks Islandijos pakraščiais, kur mažiausia yra pavojaus, — aiškino mums laivo įgulos narys, ant rankovės turįs dvi geltonas juosteles.

— Kiek dienų plauksim? — Sunku pasakyti, gal dešimt, gal dvylika.

— Ar Anglijon užsuksim? — Jeigu laivas praplauks nepastebėtas, užsukt nereikės; jei anglai pagaus, nusivarys patikrinti.

— Kiek dienų tokiu atveju užtruktime Anglijoje?

Žodžių sakant, mūsų žinios apie mūsų pačių kelionę buvo labai ribotos. O patikrint, kuria mes vieta plaukiam, buvo neįmanoma, nes aplinkumose juk tik vanduo ir dangus. Laivo vadovybė laivo kelią laiko paslaptį, kad koks nors kelevius, radio pasinaudodamas, nepraneštų tiems, kurie kėsintųsi laivą suimti arba nuskandinti.

Ką kalba suomiajai

Suomių savanorių buvimas laive kėlė nemažą nerimo.

Vienas suomis aiškino: — Amerikos pramušgalviai reporteriai iš visokių laikraščių paskelbė, kada ir koku laivu mes iš Amerikos išplaukiam. Tad rusai galės pasiruošę laukti ir mus iš laivo pasiimti ir nelaisvę dar nė Suomijos nepasiekus.

Mintis, kad rusų submarinai gali "Gripsholmą" kur nors apie Islandiją pasitikti, visus nemažai jaudino.

Suomių skaičius laikraščiuose ir visų agentūrų pranešimuose buvo dvigubai perdėtas. Mes turėjom progos su jais artimai susipažinti ir pasikalbėti.

Švedų ir amerikiečių laikraščiuose buvo skelbiama, kad Amerikos suomiajai savo turtus išsiparduoda ir šimtais skuba savo tėvynės ginti. Tie suomiajai, kurie keliavo drauge su mumis, neturėjo ko išsiparduoti. Jų dau-

gumas — bedarbiai. Jie dažnai viens kitam skundėsi:

— Turtingieji kariaut nevažiuoja; jiems ir Amerikoje gyvent gera. Žodžių jie nesigaili, bet nuo jų žodžių Raudonoji armija iš Suomijos nepabėgė.

Suomiajai dažnai dainuodavo, grieždavo maršus, kiekvieną suomiaus palankią radio žinią pasitikdavo su šauksmais valio. Tačiau nemaža jų dalis laiką leidavo laivo bare. Girtavimas juos gerokai žemino kelevių akyse ir mažino tas simpatijas, su kuriomis jie pirmą dieną laive buvo sutikti.

Pirmasis submarinas

Prieš išplaukiant iš Amerikos žmonės, nusimaną karo dalykuose, mums aiškino, kaip atrodo jūrų minos ir kaip jos gaudomos. Kiti tvirtino, kad minos plūduriuojančios vandens paviršiuje ir kad jas galima plika akimi pamatyti. Nors ir kaip plaukdami dairėmės, bet per visą vandenyną nė vienos minos nepastebėjome. Matėm tik besimaudančius ruonius ir klykujančias žuvėdras.

Bet su submarinu susipažinom antrą kelionės dieną. Išplaukiant iš Amerikos Jungtinių Valstijų vandenynų, su mūsų laivu atsiveikino vienas aeroplanas ir vienas submarinas. Aeroplanas virš mūsų laivo apsuko ratą ir nuskrudė savo keliu. O submarinas iš vandens išdygo ir jokio ženklo nepadaręs praplaukė lyg nieko dėtas. Mes jam ir kepurėmis mojavom ir rankomis ženklus larėm, bet iš jo nepasirodė nė gyvos dvasios.

Ant laivo denio ir laivo šonų nudažytos didžiausios švedų vėliavos, kad lėktuvai ir submarinai iš tolo galėtų pamatyti, kieno šis laivas. Antrą kelionės dieną buvo pirmasis skendimo aliarmas. Laivo tarnautojas mums pranešė, kad laivui kelis kartus sukaukus ir koridoriuje pasigirdus skambučių, mes turėsimе čiupti gelbėjimosi švarkus, jais apsvilkinti ir skubėti į gelbėjimosi valtį. Taip mes ir pasielgėm, išgirdę skambinant.

Skubėdami, ant denio pamatėm nevisai malonų vaizdą. Jauna, kokių šešių ar penkių metų mergaitė, įsitvėrusi motinos skverno,

tiesk verkia, kad nė saldainiai neįstengia nuraminti. Siūlomus saldainius ji stumia atgalia ranka ir kūkčioja:

— Oi mama, motinėle, mes skęstam!... — Nurimk, mažute, neskęstam, čia tik bandymas, žaidimas.

Ant denio mes išsirikiavom visi prie savo gelbėjimosi valčių, susipažinom su valčių viršininkais ir laukėm patikrinimo.

Šturmanas peržiūrėjo, ar gerai užrašioti mūsų gelbėjimosi švarkai ir pradėjo: — Jeigu mūsų laivas skęstų... Jis aiškino, kur ir kaip bėgti nelaimėi ištikus. Panika, anot jo, didžiausia nelaimės talkininkė.

Artėjant prie Europos

Kol plaukėm vandenynu, viskas atrodė ramu, vien tik bangos aplink laivą siuto, bet artėjant į Europos vandenį laivo tarnautojai ėmė mus gązdinti. Vieną rytą išėjė ant denio pasivaikščioti, radom pakraščiuose pritvirtintus šviesos prožektorius.

— Kam šitie prožektoriai? — klausėm tarnautojų, — ar jais bus šviečiama, kai plauksim į uostą?

— Juk laivas gali skęsti naktį, tamsoje gelbėtis labai sunku. Tada visi skęstančio laivo prožektoriai imtų šviesti. Šviesa nelaimėje labai reikalinga.

Dar dieną paplaukėjus, tarnautojai gelbėjimosi valtį atrižo nuo denio ir pakabino prie laivo šonų, kad į jas skubotai galima būtų įlipti. Ir vėl aliarmas.

Velkamės gelbėjimosi švarkais ir skubam į nurodytas vietas prie valčių. Šį kartą šturmanas mums rodo, kaip pro atžaras duris valtį lipti ir kaip ten elgtis.

Visi ženklai rodo, kad mes plaukiame pavojinga vieta. Vieną naktį man parūpo pasižiūrėti, ką keleviai vidinėm valčių, nes koridoriuose girdėti šlamesys, patylios kalbos. Aš apsirengiau ir išėjau. Pasirodo, daugelis kelevių naktimis nemiega, kiti snaudžia kajatėse, apsiorengę gelbėjimosi drabužiais. Vieni jų būdi naktį, kiti dieną.

(Bus daugiau)

Lietuvoje

JAU VIRS 4.000 VILNIEČIŲ MOKOSI LIETUVIŲ KALBOS

Vilnius. — Kadangi Vilniaus įstaigų tarnautojams įsakyta per tam tikrą laiką išmokyti lietuvių kalbos, tai dabar atidarytose Darbo rūmų lietuvių kalbos kursuose jau lankosi apie 2,500 klausytojų ir įvairiuose kituose įstaigų organizuotuose kursuose lankosi virš 1,500 klausytojų.

Kursus vesti yra paskirta 11 vedėjų, kurių žinioje dirba 34 lektoriai. Jei kursų lankytojų skaičius didės, tai bus atitinkamai ir lektorių skaičius didinamas.

DAUG GYVENTOJŲ SERGA AKIŲ LIGA — TRACHOMA

Kaunas. — Lietuvos vargingosios darbo žmonių masės skaudžiai kenčia nuo jų akis pavergusios ligos — trachomos. Trachoma ypač plačiai paplitusi Vilniaus srityje neturtinguosiuose gyventojuose — ūkininkuose.

Su šia baisia liga jau senai ruošiasi kovoti. Neseniai miręs garsus Lietuvos okulistas Dr. Avizonis per daugelį kartų kėlė klausimą, kad Lietuvoje būtų įsteigta nemokamas trachomos gydymas, bet vis buvo atidėliojama. Tik dabar tuo klausimu pradėjo susirūpinti. Visi trachoma sergantį registruojami ir bus gydomi nemokamai.

Kovai prieš trachomą centras bus Vilniuje. Jo vedėja paskirta Dr. Karužaitė-Horodničienė.

Darbininkų Veikėjams Bausmės Švelnėja

Kaunas. — Sausio 22 d. Apelecinuose rūmuose buvo sprendžiama trys politinės bylos, būtent: svetimai valstybei žinių rinkėjų, komunistinio veikėjo ir valstybei kenksmingų gandų skleidėjų.

Daugiau dėmesio verta atkreipti į tulo jaunuolio bylą. Apie ją Lietuvos Zinios rašo: „Boleslovas Grinkevičius, 17 metų amžiaus, iš Pakruojaus, buvo apkaltintas tuo, kad darbininkus kurstęs stoti į nelegalią bolševikinę partiją. Grinkevičius pripažintas kaltu ir nubaustas vieneriais metais paprasto kalėjimo, bet kaip nevisamečiui trečdalis bausmės numušta, o nuo likusios bausmės Rūmai lygtinai atleido.“

Kaipo svetimai valstybei žinių rinkėjai buvo nubausti Jonas Vyšniauskas ir Boleslovas Jankauskas. Jie buvo sučiupti Suvalkų Kalvarijoje bėrėnant žinias dėl svetimos valstybės. J. Vyšniauskas nubaustas šešiais mėnesiais sunkių darbų kalėjimo, o B. Jankauskas keturiems mėnesiams.

Trečia politinė byla buvo „Ringuvos“ aliejinės buhalterio Jurgio Burbos. Jis buvo kaltina-

mas ir nubaustas šešiais mėnesiais už skleidimą gandų, kad Lietuva bus po vokiečių protektoriatu.

Šių bylų vieną rodo, kad link darbininkų klasių veikėjų atmosfera Lietuvoje keičiasi.

IR DEL SALSIO UOSTO STATYBA NEPERTRAUKIAMA

Sventoji. — Uosto krantinės statyba sėsiama ir šalant. Prie statybos be pertraukos dirba apie 30 darbininkų, kuriems mokama po 60-70 centų į valandą. Darbininkams reikia dirbti sunkus ir sveikatai pavojingas darbas.

Vilniaus Miesto Biudžetas Ir Varguomenės Šelpimas

Vilnius. — Vilniaus miesto savivald. dėl numatytų daugybės būtinų atlikti uždavinių buvo numatius sudaryti biudžetą iki 25 milijonų litų. Nors dėl pokyčių sunkenybių ir negalėjo tokio biudžeto sudaryti, vis tik Vilniaus biudžetas šiemet yra du kartus didesnis, negu būdavo lenkų laikais ir tik dviem milijonais litų mažesnis už Kauno miesto biudžetą, tuo tarpu kai priagai Vilniaus biudžetas buvo trigubai mažesnis už Kauno biudžetą.

Vilniaus miesto savivaldybė tikrai labai daug vargo turi su šelpiamaisiais, kurių skaičius vis dar nemažėja, nors daugelis darbų jau aprūpinta. Vis dar atsiranda tokių, kurie, politiniais sumetimais, su tikslu kiršinti kitus, skverbiasi į neturtingųjų ir šelpiamųjų eiles, tyčia sunkindami savivaldybės darbą, nors tų skaičius palaipsniui mažinamas arba pats savaimi baigiasi.

Žydų visuomenės atstovų delegacija irgi prašo iš savivaldybės sumų savo bendruomenės socialiniams reikalams, aiškindami, esą žydų varguomenė nusiskundžia savo bendruomenės veikla, kuri, daugiau šelpdama atbėgėlius, karo pabėgėlius, žymiai mažiau besirūpinanti vietos neturtingaisiais žydais.

GELEZIS PABRANGO NET 50 NUOSIMČIŲ

Rokiškis. — Vietos rangovai skundžiasi, kad jie negalės išpildyti sutarčių, nes geležis ir cementas bei kitos statybos medžiagos pabrango net 50 nuosimčių.

LIGONIAI GULDOMI LIGONINĖS KALIDORIUJE

Kretinga. — Didesniems šalčiams užėjus pasireiškė daugiau susirgimų gripu ir kitomis ligomis. Apskrities ligoninėje tiek padaugėjo ligonių skaičius, kad ligoniai guldomi ligoninės kalidoriuje.

Pati ligoninė maža ir sename name, kuris kaip apskrities ligoninei visai netinka. Apie naujos ligoninės statymą nekalbama, nors dėl vietos stokos ligoniai guldomi senos ligoninės kalidoriuose.

Vilnius. — Vilniaus universiteto humanitarinio fakulteto dekanu sausio 25 d. fakulteto tarybos posėdyje išrinktas prof. Vincas Krėvė Mickevičius.

Vilnius. — Nežūrint kriminalinės policijos veikimo, Vilniuje vis dar pasitaiko gana stambių vagysčių, nes Vilniuje vis dar tebegastroliuoja buvę žymiausi Varšuvos ir kitų buv. Lenkijos miestų vagys specialistai „žvaigždės.“ Buvo atsitikimų, kad ta buv. Lenkijos garsenybė — jos specialistai kišenvagiai ir įsilaužikai padarydavo ekskursijas net į Kauną. Bet pirmąsias dvi plėšikų gaujas likvidavus, tokių „turistų“ nebegirdėti.

VILNIŲ ATGAVUS LIETUVOS TERITORIJĄ PADĖJO 665.000 HA

Kaunas. — Galutinai apskaičiuota, kad atgavus Vilniaus sritį Lietuvos teritorija padidėjo 665,600 hektarais, kurių tarpe 180,000 ha miško ir apie 80 000 vandenų, o visa kita dirbama žemė.

Miškų plote apie 60,000 ha yra nusavinta iš didžiųjų ūvarų.

Kaunas. — Danielius Arvidas buvo priimtas ligonių kason sargu, kur po kiek laiko įsidirbo ir paliko įstaigos kasierium. Eidas kasieriaus pareigas pradėjo liksmi gyventi ir nė neįtuto, kaip išnaudojo 5,000 litų įstaigos pinigų.

Pagaliau atsidūrė teisme. Ir nors ligi teismui buvo sugrąžinęs įstaigai jos išnaudotus pinigus, bet vistiek linksmybių užbaigimui gavo vienerius metus sąlyginio kalėjimo.

Netoli Croydono, Anglijoje, Wallingtono apylinkėse orlaiviu be kylant kaž kas atsitiko, kad jis nūrė į namo stogą ir su visu stogu nukrito kitą pusę namo. Lakūnas ir du namuose buvę žmonės buvo užmušti. Paveikslė matomas minimas namas be stogo ir orlaivio liekanos.

LAISVOJI SAKYKLA

TURI AKIS IR NEMATO

Kad žmogus turėtų tokias akis, kur vienu žvilgtelėjimu galėtų pamatyti kas verkia, dejuoja ir vaičioja nuo skausmų kūno ir sielos.

Kad žmogus turėtų tokias akis, kur vienu žvilgtelėjimu galėtų pamatyti kaltininkus tų jų suteikiamų žmogui skausmų kūno ir sielos. Tai jį su visu atkaklumu stvertųsi tuos kaltininkus, suteikiančius žmogaus skausmus kūno ir sielos — prašalinti. Neturint tokių skaisčių akių tuom tarp žmogus turi kentėti skausmus kūno ir sielos. Bet tokias skaisčias akis kiekvienas sveiko proto žmogus gali įsigyti — išbulinti, tik reikia noro ir pasiryžimo turėti.

Kaip gi tokias skaisčias ir visa matančias akis galima įsigyti? — kiekvienas šių žodžių skaitytojas manęs užklausk. Ir aš jam trumpai, storai ir aiškiai atsakau: mokykis! Susipažink su gamtos dėsniais ir prajovais. Tada tau tamsos ir prietarų kambario durys bus atdarytos plačiai ir tu pamatysi visus kaltininkus tavo skurdo, kurie tyčia laikė tave baimėje ir nežinystėje, kad išnaudoti tave.

Didžiausi savanaudžiai ir žmonių išnaudotojai yra kunigai, rabiniai tai netolimos praeities „medicine man“ burtininkai, užšavėtojai ir jų pastumdėliai-klapčiukai. Tai tikrieji stabdžiai žmonijos progreso.

Dvejopos rūšies lietuvių tautos nariai turi stabdžius. Viena jų rūšis sabdžių, tiksliai ir sužymniai kiša kuolus į progreso vežimo ratus; kita akla, tai pasekėjai pirmosios rūšies stabdžių, tai vergai, neprotaujanti žmonės, žodžiu žioplai. Jie patys savo gyvenimo laivą, plaukiantį prie gerbūvio ir palaimos, naikina ir kitiems kelią užstoja.

Netiki man, tai pasiskaityk atydziai nors vieną-kitą numerį „Laisvosios Minties.“ organą Laisv. Etninės Kultūros Draugijai.

jos. Tada tu pamatysi tikruosius kaltininkus tavo skurdo. Pamatęs kaltininką, jį nuo savęs nuvarysi ir tavo gyvenimo našta palengvės ir tu greičiau prieisi prie gerbūvio ir palaimos gyvenimo savo ir savo šeimos. Tavo ekonominė būklė žymiai pagerės; tu daugiau susidomėsi savąja ir savo šeimos sveikata; tu džiūgausi ir jausies laimingas, kad gyveni ant šio pasaulio.

Tai kad pagreitinti prisirišimą tau ir tavo šeimai duosnėnę rytojaus dieną — Laisvųjų Etninės Kultūros Draugija Lietuvoje paskelbė trimetį veikimo planą kūrybinės ir kultūros dirvoje.

Su pradžia 1940 m. darbas pradėtas ir baigiasi gruodžio 31 d., 1942 metais. Per tą laikotarpį Amerikos lietuviai turėtų atsiųsti rankoves iki alkūnių ir padirbėti iš peties ir nuo širdies.

Visų pirma parinkti naujų prenum. „Laisvajai Mintis“ — tik vienas (\$1.00) metams. Užprenumuoti savo bičiuliams gyvenantiems Lietuvoje „Laisvajai Mintis.“ Amerikos lietuviai turi surengti pramogą, ar prelekciją, ar prakalbas savo kolonijoj ir visą pilną paskirti Laisvųjų Etninės Kultūros Draugijos Kauno Centru. Iš apakitytų iš Amerikos aukų, Kauno Centras stels savo skyriams knygyklus, pagelbės skyriams surengti prelekcijas iš sveikatos srities ar kitais socialio gyvenimo klausimais.

Kad tarp Amerikos lietuvių kūrybinės kultūros sklindžiau sektųsi per šį trimetį apčiuopiamai nuveikti, žemiau pasirašęs yra pasiryžęs patarnauti lietuviams apgyventose kolonijose — su prakalba, paskaityti iš sveikatos srities ir t.t., sau jokio atlyginimo nereikalaujamas, o tik būtinas išlaidas padengti, kaip tai kelionės lėšas.

Dr. A. L. Gračunas
3312 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

KAS NAUJO TORONTE

Toronto Moterys Pavyzdinai Atžymėjo Moterų Dieną—8 Kovo

Pereitą sekmadienį vakarę, 6 Denison Ave., Toronto lietuviškos moterys kartu su jaunuolėmis, suruošė Moterų Dienos — 8 kovo paminėjimą. Visą vakaro programą, išskyrus dainų mokytoją drg. A. Morkį ir veikalą suflerį, išpildė moterys ir jaunuolės.

Pirmoji dalis programos beveik visa susidėjo iš dainų, pradedant solo ir baigiant visu Bangos moterų chorą. Prie to, jaunuolė Masytė išpildė du gražius numerius programos paskambindama ant piano ir pašokdama „tap-dance.“ Aida Strzevičiūtė taipgi parodė savo kokybiškumą, pašokdama „tap-dance.“

Apie dainas, tai reikia pasakyti, kad nekurias sudainavo gana gerai, bet vieną, ar dvi, kaip teko nurgirsti, tai sako „trūko vyriškų balsų.“ per tai neišėjo taip, kaip reikia.

Reikia pasakyti, kad moterys ne tik moka sugabiai ir rūpestingai programą priruosti, bet gana tvarkingai ir pavyzdinai ją vesti. Už programos tinkamą pravedimą reikia atiduoti kreditas sugabiai ir darbščiai draugei, tai E. Laurusevičienei. Ji ne tik vedė viso vakaro programą, bet ir davė ilgą ir reikšmingą paskaitą, skaitydama, apie moterų ekonominę ir visuomeninę gyvenimą, surištą su tos dienos paminėjimu.

Kita programos dalis buvo, tai perstatė veiklą „Kerštinga Meilė.“ Veikalas vaizduoja nugalimą ištikimybėje vyrai, o vyro veidmainingą žmonai meilę ir baigias tragišku vyro nužudymu. Dar įdomesnis veikalas pasidarė dėl to, kad jį vaidino vienos mo-

terys. Jos ne tik gerai lošė moterų rolėse, bet taipgi labai sugabiai atliko ir vyrų roles. Vyrais lošė Mingilienė ir Balaišienė. Nekurie toliau sėdėjusieji, tai sako visai neišskyrė, kad moterys vaidina vyrų roles — manė, kad vyrai. Prie tų dviejų gabių artistų „vyrų.“ vaidinime dalyvavo neskyk gerai pasirodžiusios scenoje artistės: B. Janauskienė, A. Ylienė, L. Balčiūtė ir A. Strzevičiūtė.

Veikalas, matytis, publikai labai patiko, kad kartais skaniai juokėsi, o per tragingas scenas, tai kitų akyse ir ašaros pasirodė.

Skleidžiamos Melagingos ir Zalingos Kalbos

Sąryšy su Sūnų ir Dukterų Draugijos ėmimu laisnio dėl svetainės paskydo visokių gandų. Atsirado net tokių karštagalvių, kurie jau „uždarė svetainę ir įkišo į kalėjimą“ kuopos pirmininką. O progresyvio judėjimo priešai pasinaudodami tokiais gaudais, kurie norėdami pakenkti Sūnų ir Dukterų Draugijos vajui, kalbina žmones nestoti į Draugiją, o prigulinius išeiti iš pašalpinės draugijos ir kitų organizacijų. Iš tolimesnių vyrių užklydusius lietuvius atkalbina, kad neitų į lietuvių svetainę, ant 6 Denison, nes sako: „atvažiuos policija ir visus nuves į kalėjimą.“ Bet Toronto lietuviai jau nebe pirmas kartas girdi panašias kalbas ir visuose Sūnų ir Dukterų Draugijos ir kitų organizacijų parengimuose gausiai dalyvauja ir remia.

Iš baimės, ar sąmoningai skleidžiamos tokias melagingas kalbas, tie pranašai patys save pasistato trumparegiais ir parodo tikrąjį savo veidą, norėdami stuardyti Toronto lietuvių vienin-

gą veikimą. Sūnų ir Dukterų Draugija svetainei leidimą gaus, ar negaus, tai parodys ateitis ir delto nėra jokio pavojaus ir baimės. Bet reikia „apgalestauti“ tokio skysto proto žmoneliu, kurie dreba pamatę savo šešėlių, arba sąmoningai kiša liežuvį į tarpdurį.

Draugas J. Narusevičius Vieši Toronte

Draugas Juozas Narusevičius, brolis K. Narusevičio, jau apie dvi savaites, kaip atvyko į Torontą iš Red Lake mainų. Paviešėjęs Toronte šią savaitę žada vykti į Montrealą. Draugas gavęs keletai savaičių atostogų užsibrėžė jas praleisti Kanados didmiesčiuose ir lietuvių didžiausiose kolonijose.

Linkėtina draugui smagiai praleisti atostogų laiką.

Koresp.

Sausio 21 d., Berlyne, didžiojoje „Deutschlandhalle“ salėje, laike cirko revijų įvykio nelaimingas atsitikimas, su žymiausia Vokietijos virvės šokėja, 21 metų artiste Kamila Majer. Ji atlikdama vieną iš žymiausių akrobatinių numerių, ant 20 metų aukščio plieno stiebo, kuris staiga perlūžo ir artistė nukrito ant arenos krašto. Krisdama susižeidė ir tuojau mirė.

Tel. PL. 9659 Gvv. DO. 5947 Advokatas

J. M. Rosenfeldas
Kalba Lietuviškai

Atlieku visus teismų patarnavimus, paripinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, mirties ir kt.

20 St. James St. E. Kamb. 26 MONTREAL, QUE.

Tel.: HA. 8477

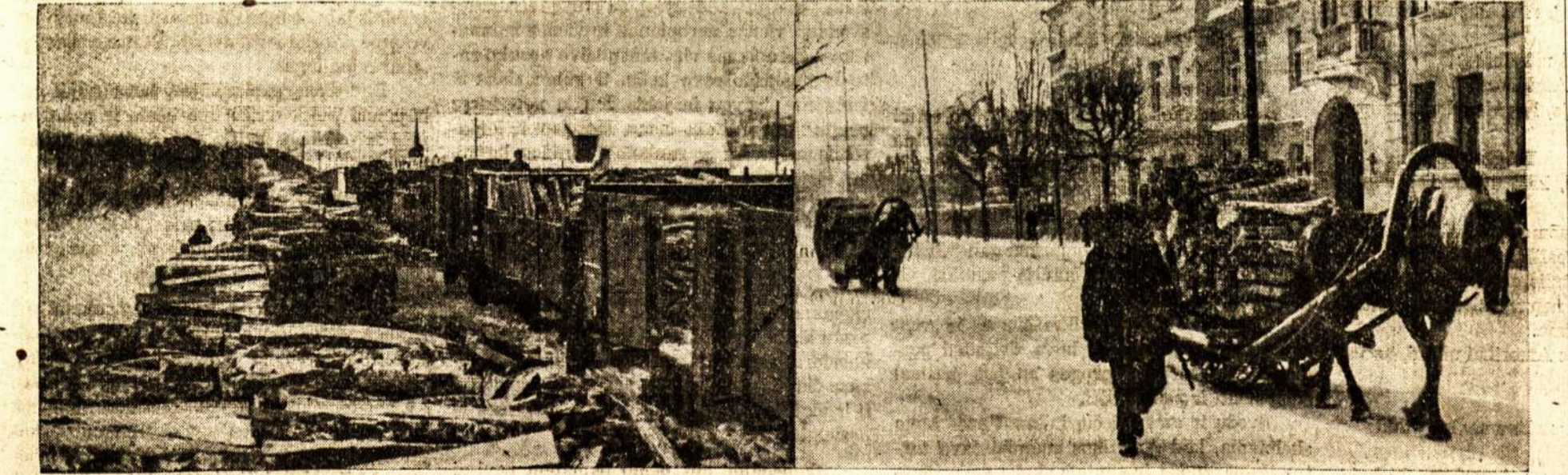
Dr. J. O. Villeneuve

Venerinių Ligų Specialistas

Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują. Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v. 1107 St. Denis St., Montreal Netoli Dorchester St.

Tel.: LA. 4441
Daktaras H. Rosenfeld's
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2-4 val. po pietų, 7-8 val. vak. ir sulgy susitarimo 4539 Park Ave. Montreal, Que.

Tel.: DO. 1000 DO. 2600 Valandos: 4 — 5 po pietų ir sulgy susitarimo
Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas
Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir persvietimus (X-Rays). Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams pagiginta kaina.
201 ST. JOSEPH BLVD. WEST MONTREAL, QUE.

Šią žiemą Kaune kuras buvo ir už auksą brangesnis, nors į Kauną jis buvo gabenamas vagonais ir vežimais.

Ar Atvažiuos Motrealo Jaunimo Choras į Torontą?

Šitas klausimas yra labai dažnai kartojamas Toronto lietuvių tarpe. Ypač juo susijdomavę lietuvių meno mėgėjai. Jie laukia iš montrealiečių galutinio atsakymo. Daugelis jų net raginačiai pastebėti montrealiečiams, kad jie greičiau atsakytų, kad nelaikytų šį klausimą ore kabančiu. Toronto aldiečiai sako: "Mes laukiame Motrealo lietuvių Jaunimo choro atvykstant į Torontą arba užkvietimo mūsų į Montreala." Mat, torontiečiai jau porą kartų koncertavo Suvienytų Amerikos Valstijų kolonijose, tai jie nesibaigina ir dabar atlikti gana didelį žygi — iš Toronto nuvykti į Montreala. Jie žino kaip nugalėti sunkumus ir tolimų kelionių.

Kurios Kanados lietuvių kolonijos menininkai šio istorinio žygio, nugalėti kelių šimtų mylių kelionę ir pademonstruoti savo meniškų gabumų svetimoje kolonijoje, tenka laukti. Šio klausimo išrišimas yra montrealiečių rankose. Montrealiečiai turėtų paskubėti.

Kad Kanados lietuvių kultūriniam judėjimui yra svarbu toks didelis žygis atlikti, tai šiaudien netenka abejoti. Pasimainymas kolektyvio menininkų veikimo patyrimais ir pademonstravimas svetimoje kolonijoje savo išsilavinimo yra labai pribrendęs mūšio lietuviškame judėjime klausimas. Toks vienos ar kitos Kanados lietuvių kolonijos choro atsilankymas padėtų sustiprinti abiejose didžiausiose kolonijose menininkų veikimą. O toks didelis žygis kiek išaukštinti iniciatorių organizaciniame darbe, prisiruošime kelionėn, geriau padresuoti savo meniškų gabumus, na, žinoma, ir visokeriopai pasiaukuoti. Tai vis pasitarnavimas progresui.

Na, o kiek įvairumo, kiek kolektyvio džiaugsmo, pasilinksminimo, kiek naujų pažinčių, naujų dainų vieni kitiems patarimų ir, beabejo, pamokinančios ar pasimokinančios kritikos bei pastabų. Tik įsivaizduokite, ką reiškia apie 40 vienminčių menininkų apie 350 kelionė viename vagone ar autobuse. Kiek ten įvairių

minčių, juokų, klegėsio, linksmumo, ypatingai jaunimui. Na, žinoma, ir proponuojantiems būti seniais ir tas ne pro šalį. Tokia kelionė, tai keleto, ar net keliolikos valandų menininkų posėdis, susidedantis iš anekdotų, rimtų diskusijų ir t. p. Tai būtų istorinis žygis Kanados lietuvių judėjime. Tik liekasi laukti, kas jį įvykdys: montrealiečiai, ar torontiečiai. Aš stovėčiau už montrealiečių atvykimą. Jie jau pradėję formalumus ir, be to, didžiausia Kanados lietuvių kolonija. Bet jeigu montrealiečiai meno mėgėjai dar užtektinai nedrąsūs, tai leiskite torontiečiams tą šuoį padaryti. Jų choras skaitlingas ir drąsus tokiems žygiams. Na, tai ką sakote montrealiečiai? Nors aš, tai jau neparatčiau pasiduoti torontiečiams.

Tiesa, tokį istorinį žygi atlikti reiks ekonominio pasiaukavimo. Bet, man rodos, kad čia nėra vien tik organizacinis žygis, bet ir asmeninis pramogos žygis, tai ir taip tokias išlaidas būtų galima padengti. Dalį būtų galima kolektyviai sukelti, dalį patys važiuojanti pasidengti ir dalį padengti pramogos ruošėjai. Kad asmeniniai tektų pasiaukauti, tai faktas, bet už tai gautų gražon naujų patyrimų. Jaunuoliai lankanti mokyklas galėtų pamatyti puikiai įruoštas kultūrinės įstaigas — muzėjų, kuo Torontas, ypatinai turtingas. Interesantai darbu ir gyvenimo reikalais turėtų progų susipažinti su skirtingomis gyvenimo sąlygomis ir bendrai su tuo, ką mes vadiname kova už būvį. Pamatyti platesnį pasaulį svarbu kiekvienam. Juk kas iš tokio gyvenimo, kad užaugsimu, pasensime ir nebūsime gyvenimo matę, kaip tas sako, neturėsime nė ką savo vaikams papasakoti.

Be to, tokiame žygiui ruošiantis meno mėgėjai turėtų geriau pabandyti savo meniškų gabumus, daugiau pasiaukauti ir prisiruošime, kas irgi neša vien tik naudą ir ne vien visuomeniniai, bet ir asmeniniai.

Na, tai, draugai ir draugės montrealiečiai, tarkite savo ga-

Toronto moterys ir merginos mokinais automobilių mechanizmo. Kanadoj, kaip ir Anglijoj, moterys rengiamos visokiems darbams, nes vyrus suėmusi kariuomenė "namų" darbus teks atlikti merginoms ir moterims, senoms ir jaunoms.

lutiną žoį apie šį istorinį žygi ir labai patariu ruoštis jį atlikti. Man rodos, ši garbė turėtų priklausyti montrealiečiams.

K. Kilikevičius

Ačiū Draugams — ėms Už Parėmimą ir Pasidarbavimą

MONTREAL. — Vidurmiesčio lietuviai kartis nuo karto suruošiamie pasilinksminimo pramogas — vakarienės, per kurias paremiame progresyvi darbo žmonių judėjimą. Viena iš tokių vakarienių įvyko kovų 2 d., pasiuvėjęs dd. Skinkius.

Tai buvo labai graži, linksma ir su skaniais užkandžiais bei gėrymais vakarienė. O kadangi vidurmiesčio lietuviai veikia kolektyviai, tai ir šiame mūsų pokylyje darbavosi visa eilė draugių, kaip tai: Nokrušienė, Strimienė, Macevičienė, Bunkienė ir Matulaitytė. Visoms virš vardintoms draugėms ir dd. Skinkiams, už suteikimą buto ir draugišką pavaišinimą reiškiu viešą nuosirdžią padėką.

Ten Buvęs

Išvardink Zvaigždes

Mokytoja: — Prašau išvardinti keletą zvaigždžių.
Mokinė: — Kokių, kino, ar sporto.

Sir Cripps Kinijoj ir Maskvoj

CHUNKING, Kinija. — Narys Anglijos Lordų Namų ir garsus Londono advokatas — Sir Stafford Cripps, išstumtas iš vadovybės Darbo Partijos Anglijoj už tai, kad jis stovėjo už bendrą frontą su komunistais prieš Čemberleno valdžią, atliko ilgą kelionę per Indiją į Kiniją ir iš ten nuvyko į Maskvą.

Grįžęs atgal į Chiang-Kai-Sheko valdžios sostinę, jis pareiškė, kad laike savo vizito Maskvoj, jis matėsi "su pora Sovietų valdžios narių tikslu kuo pilniausiai sužinoti kas link Rusijos tarptautinės politikos siekių."

Grįždamas jis automobiliu pervažiavo 1,000 mylių teritorijos Sinkiang provincijoj. Užtikrina jis, kad raportai cirkuliuojami užsieny yra nepatikimi, nes jis nesurado pagrindų žinioms, kad ta provincija yra sovietų Raudonosios Armijos valdoma. "Kiekvienoj vietoj, kurioj apstojau," sako Sir Cripps, "užlaikomi yra kuo glaudžiausi ryšiai su kaimynais rusais, kurie duoda labai didelę techninę pagalbą. Bet gubernatorius kaip ir kiti valdininkai pabrėžia, kad Sinkiang yra ir bus dalis Kinijos."

Sinkiang provincija, kitaip žinoma Rytiniu Turkestanu, rubėžiuojasi vakaruose su Sovietų Sąjunga ir šiaurėj su Mongolijos Liaudies Respublika.

Mirė Ąpsukusi 600 Vyrų Galvas

Niu Jorko ligoninėje visų apieista numirė Andriėnė Slean, kuri pametė 50 vyrų ir 550 sužadėtinų. Mirė visų šitų vyrų apieista ir užmiršta. Bet ji nieko kito ir nebuvo verta, nes visus savo vyrus ir sužadėtinius žiauriai apmovė. Jos tėvai buvo paprasti ūkininkai ir iš Europos atkeliavo Amerikon ieškoti uždarbio. 14 metų Andriėnė turėjo miklias kojas, gražų veidelį ir būdama artiste ištekdėjo už milijonieriaus fabrikanto Slean Niu Jorke. Po trijų savaičių ji susikrovė visas brangenybes, pasiėmė 100,000 dolerių, nes nenorėjo kelti bylos ir berėikalo duot uždirbti atvokatams, ir nuvažiavo San Franciską. Ten slapta užsakė keletą šimtų padirbtų sa pasų, kiekvieną kita pavardė, ir jais apsirūpinusi gastroliavo po visus J.A.V. miestus. Kiekviename mieste susituokdavo ar susi-

žieduodavo ir tuoj vėl išvažiuodavo, žinoma, pasimdama tai, ką galėdavo. Kada J.A.V. pasidarė per karštą, tai toliau ekskursavo Meksikoje, Argentinoje ir Brazilijoje. Ten save vadino princeze, šiaip aristokrate, ar žinomo bankininko neteisėta dukterimi. Kada jos ieškojo Sao Paulo policija, tai ji plaukė per vandenyną Belgijon, kur Briuselyje greit sučiupo naują jaunikį. Keliant vestuvių vaišes vienas svečias ilgai žiūrėjo į nuotaką ir drąsiai išmetęs dar kelis stiklus degtinės pakėlė triukšmą, kad nuotaka esanti jo žmona, kurią jisai apsiėdė prieš penkis metus. Iš vestuvių puotos vyrų ėdikė pateko kalėjiman, kur teko ilgus metus atgailauti savo nuodemes, o kada išėjo iš kalėjimo, tai teko sunkiai kovoti už duonos kąsnį ir susirgti.

NORĖJO PASIPELNYTI, TAI GAVO KALEJIMO

Svėksna. — Spadas Erikas, 23 metų amžiaus, siuvėjas, prisiskaitęs įvairių aprašymų apie kriminalistų plėšimus ir įvairias vagystes, įsigėdė lengvu būdu pralobti. Sekdamas amerikoniškų kidnapierių pavyzdžiu pradėjo siuntinėti tulam "Svėksnos miest. gyventojui Leizeriui anoniminius, grąsinančius laiškus, reikalaudamas 3,000 litų. Leizeris apie tai pranešė policijai ir kaltininkas tapo sumtas, prie vietos, kur atėjo pasiimti "sutartos" sumos.

Teisiamas S. Erikas kaltu prisipažino ir aiškinosi, kad jis tą daręs norėdamas gauti iš turtingo Leizerio pinigų del mokinimosi poetu būti ir nemanęs nieko blogo. Teisimas S. Eriką nubaudė pusantrų metų kalėjimo.

Tel. CRescent 4334

DR. DORA GORDON

DANTŲ GYDYTOJA

Kalba Lietuviškai

Valandos: 10—12 val. ryto, 2—6 val. p.p. ir 7—9 val. vak.

5136 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

DIDYSIS LLD METINIS KONCERTAS

MONTREALE

IVYKS

Sekmadieni, Kovo-March 17, 1940

(Čekoslovakų Salėj) 415 ST. CATHERINE ST. E. (Netolį St. Denis St.)

PROGRAMOJ:

L.L.D. Meno Mėgėjai Perstatys Operetę-Komediją

KUPROTAS OŽELIS

MONTREALO LIETUVIŲ JAUNIMO CHORAS

Jaunuolės Atskirame Chore Padainuoa ir Jų Grupė Pašoks

Choro ir Orkestro Mokytojas E. Plavudskis Rodys Savo Meniškų Gabumus

Bus ir daugiau įvairių programos gabalų.

Visus Montrealo ir apylinkės lietuvius kviečiame dalyvauti Verta, svarbu ir nuvykus bus įdomu.

Pradžia Punktualiai 2 val. po piet.

MONTREALO LIETUVIŲ SŪNŲ IR DUKTERŲ PAŠALP. DRAUGIJOS ORKESTRAS

Jis Opereretės Dainoms Akompanuos ir Koncertuos

ENGLISH SECTION

Published Every Friday

Addressing all correspondence for the English Section mark "English Section"

Fourth Toronto Youth Congress

TORONTO. — Youth employment, civil liberties, conscription and profiteering will be discussed by Toronto young people at the fourth annual Toronto Youth Congress to be held in Carlton Street United Church on Saturday, March 16.

Members of practically every type of youth organization in the city will take part, with strongest representation indicated from the United Church, Y's and the trade unions.

"The issues raised by the war make it more important than ever that the Toronto Youth Congress continue as a parliament of youth where opinion may be freely expressed on these four problems," William Herd, an official of the Toronto Youth Council declared. "A higher standard of citizenship in the community is our chief objective, and we believe it is worthy of support from all clear-thinking citizens."

At a meeting of the Organizing Committee on Monday evening held in the Council office reports were given which indicated an attendance in excess of 500 young people. The Congress will be divided into three sections for discussion in the afternoon. A plenary session will be held in the evening. Entertainment is also being provided during the supper hour. The Congress will start sharp at 2 p.m.

ANTI-CONSCRIPTION VOTE

QUEBEC. — (CP) — Students of Laval university and affiliated institutions voted 2,673 to eight against conscription. It was in a poll conducted by the Bloc universitaire in co-operation with the Canadian Student Assembly.

A SPLENDID IDEA

A few weeks ago an article appeared in the English Section concerning an organized youth centre.

It is a splendid idea and I am sure many others think so too. Bruno Petronis and Stella Minotaite were nominated by the writer for the task of organizing the youth of Montreal and other centres with the co-operation of the youth in all cities. What does the Youth say? Why can't we have an Organizational Centre of all the Youth branches in different cities? Come on youth of Montreal and Toronto, let's hear from you. Give us your ideas and cooperation. Why not give this idea a try?

— Arbor Vitae.

Say It With Flowers...

Saturday dawned, a lovely, gay Saturday. Two young girls met and planned the day. They both had invitations to a birthday party given by lovely Ann Matchernis. They would love to go, but er "... how much money have you got?"

— Not so good ... yes, me too. They were both schoolgirls.

— My mother is in a bad mood ... father ...

— Yes, mine too.

Then they had a bright idea. Evening came and the two friends met again. They would join forces and collaborate to buy one gift. Flowers were lovely for a girl ... Having arrived uptown, they walked gaily into a florist's shop. The proprietor approached them with an inquiring smile.

— We'd like a bouquet of flowers for a friend.

The two gazed expectantly as the man selected two slightly frayed daffodils, two fading pink carnations, two puzzled trilliums, ... (silence).

— Aš manau bus gerai kaip jis visus sudės. Ten gražios rožės ar ne? Kad dar nors vieną carnation pridėtų. — Apparently the man heard the word carnation for he said.

— This will be \$1.00 miss. If you want that carnation you'll have to pay more.

— One Dollar for that? You mean that's all — cried the shorter of the two. The two girls exchanged startled glances.

CAMPUS-WIDE drive for relief of 7,000 refugee students in Europe is being conducted at University of Toronto. Here are Sheila Sharpe in Polish costume, and Sonja Morawetz from Czechoslovakia, taking a contribution at Trinity.

John L. Lewis' Address to the American Youth Congress

(Conclusion)
PART IV

HITS "DISCOVERY"

One other subject I want to touch upon before I close. In the newspapers of yesterday and today, it seems that President Roosevelt and President Green of the American Federation of Labor have agreed that I am solely responsible for the non-convening of a peace conference between those two organizations, the American Federation of Labor and the Congress of Industrial Organizations.

Well, that is a remarkable discovery, because I have been willing to admit at all times I haven't wished to go into any more peace conferences unless I had some reason to believe they would be fruitful, and the last ones we were in were unfruitful, and I have been perfectly willing at any time to renew the conferences that the secretary of labor, or Mr. Green or any one else who would give any information to the effect that the position of the American Federation of Labor would be any different if a new conference was called.

I do not quite understand how the White House press bureau permitted to go out the statement in the

newspapers today that I had made no answer to the president's communication on this subject last October. As a matter of fact, I wrote the president a letter from San Francisco, Cal., on Oct. 15 in answer to his letter of Oct. 6.

I said: "Mr. President, your esteemed letter was read to the delegates of the second constitutional convention of the Congress of Industrial Organizations, in one of its formal sessions. I am authorized to extend to you the appreciation of the delegates for your expressions of good-will, and personal greeting, which, in turn, they sincerely reciprocate."

"With respect to the question of a negotiated peace between the Congress of Industrial Organizations and the American Federation of Labor, the convention authorized a continuance of the negotiating committee, and empowered it to exercise discretionary authority in any further considerations of the subject."

"Certain of the underlying factors affecting the question of further peace conferences would appear to require additional clarification before such conferences are resumed. Our committee does not possess any information which would lead to the belief that conferences, if resumed at this time would be fruitful."

"In any event, our representatives will be glad to give continuing consideration to the questions involved, and will at all times be glad to receive any specific information which the secretary of labor may feel warranted in presenting. With assurances of respect, I am sincerely yours."

OFFERS PEACE PLAN

That is the formal answer of the Congress to the president on this subject and may I say that since that time the secretary of labor and the president of the U. S. have never in-

Half Million Conscription Queries Out

TORONTO. — Kenneth Woodsworth, National Secretary of the Canadian Youth Congress reports that the "conscription questionnaire" campaign is reaching its climax. Approximately 350,000 individual copies have been distributed. An additional 150,000 have been reproduced in various publications. "This makes a total," said Mr. Woodsworth, "of a half million circulation."

A large volunteer staff is active in tabulating the replies which are coming in from every corner of Canada — from fruit farmers in the Okanagan, from wheat farmers in the mid-west, from industrial and white collared workers in Vancouver, Winnipeg, Hamilton and Toronto and other large centres of population.

Candidates for federal offices are being visited by youth delegations to bring forth youth's opinions.

— Arbor Vitae.

indicated that they possessed any information that would lead to the conclusion that the conferences would be fruitful, if they were reconvened.

I propose that on the fifteenth day of March, next, a special convention of the Congress of Industrial Organizations and a special convention of the American Federation of Labor be assembled in Constitution Hall in Washington, D. C.; one convention on each side of the aisle (laughter). That the question to be voted on by that convention in the same day shall be, "resolved, that the Congress of Industrial Organizations in all units and all of its membership this day become a part of the American Federation of Labor and that charters of affiliation be granted by the American Federation of Labor to each unit of the Congress of Industrial Organizations and that further, all questions of detail, in the relationship of the two organizations hitherto existing, shall be taken up for later consideration in such fashion as the joint convention may decide." (Tremendous applause).

WOULD STAND ASIDE

There is a plan to end the labor war and of labor peace in America on the afternoon of March 15. The way to have peace is to have peace. One roll-call by both organizations on that day will eliminate the controversy in the house of labor. And all questions of detail, of overlapping jurisdiction or points of friction hitherto engendered can be disposed of through machinery set up within the united federation without the public being troubled or the politicians driven to distraction and without any American being incensed.

I propose that in all sincerity, as a way out and as an evidence of my own good faith I will assure Mr. William Green: that I will not be a candidate in that convention for any office in the united organization.

There is a practical plan. In all simplicity, with no sinister attachments, and an offer to eliminate Mr. Green's greatest agony, myself. Now let's see what will happen with that proposition! And let's see whether the executive council with Mr. Green now in Miami will accept it, or whether they will pick flaws in it and say that Mr. Lewis has an ulterior motive.

You know that the search for ulterior motives is one of the most futile pursuits in the world. No one ever caught one and I wonder if President Roosevelt, who is so anxious to give Mr. Green my answer on the other proposal, will favor me equally as well now, by undertaking to get Mr. Green's answer for me as to whether or not we will have peace in the labor movement.

My friends, my thanks and appreciation for listening to me and all the attention that you have given me. You have heartened me greatly by your interest. You have made my visit down here worth while.

I only hope that, in some way, I have encouraged you to carry on and keep fighting and keep demanding your own rights. You are serving not only yourselves, but by your attitude, by your work, by your voice and by your efforts on are rendering assistance to every American similarly situated and with problems of his own.

I extend you my thanks and my good wishes.

Youth Adrift

May we take this opportunity to acquaint our readers with *Canadian Youth Comes of Age*, a pamphlet by Kenneth Woodsworth, published by Ryerson Press. Price 15c.

It is an excellent statement of the situation faced by Canada's youth. The basic facts revealed are: Canad-

ians between 15 and 30 comprise about one third of the population; of these 450,000 are unemployed; ten per cent of those who join their ranks annually can find no jobs; the average person of 20 earned half as much in 1931 as in 1921.

These figures, and many more are analyzed in relation to crime, health, education, marriage, and political trends. To point a partial solution, Mr. Woodsworth adds the Brief on a National Youth Administration submitted to the Dominion government in 1939 by the Canadian Youth Congress.

There are also a bibliography and an outline of subjects for local investigation and discussion. Governments know these facts; every voter should. — H. K. G.

Iš Administracijos

Draugas F. Lapinskas, iš Zowale, Alta., atsinaujindamas prenumeratą neužmiršo ir laikraščio parenti, paaukavo 50 c.

Draugas J. Narusevičius, iš Reū Lake, Ont., apsidodamas Toronte praleisti atostogas atsilankė laikraščio raštinėn pasidalinti kelionės išpūdžiais, palinkėti laikraščiu sekmingai bujoti, ir paaukavo laikraščiu \$2.00.

Skelbiant vajuos rezultatus įsibrovė nemaloni klaida. Buvo pažymėta, kad Hillcrest kolonija turėjo kvotą sukelti \$14.00 ir gauti du nauju skaitytoju, bet atskaitoje pažymėta, kad ši kolonija nepasidarbavo visai. Tikrumoje draugai iš Hillcrest nuo LLD 120 kuopos sukėič laikvajuos \$7.00. Per klaidą ši suma buvo paskirta prie pavienių grupės. Draugų atsiprašome už padarytą nemalonumą.

KIEK IR KOKIŲ GINKLŲ TURINTI SOVIETŲ RUSIJA

Iki pat šio karo Sovietų Rusijos karinės jėgos buvo laikomos paslapyje ir niekas jų tikro dydžio nežinojo. Įvairiai jas vertino užsienių karo specialistai — vieni teigė, kad jos esančios nedidelės ir gana silpnos, kiti gi tvirtino, kad jos yra milžiniškos ir labai stiprios. Tačiau tai buvo tik spėliojimai. Dabar kai kurie vokiečių laikraščiai paduoda konkrečių žinių apie Sovietų Rusijos karines jėgas.

Tos spaudos žiniomis, Sovietų Rusija taikos metu turėjo pus-triečio milijono karių. Prasidėjus Europoje karui, esą, sovietai prie ginklo pašaukė dar pus-triečio milijono karių. Karo metu Sovietų Rusija galinti sumobilizuoti 35 milijonų vyrų armiją.

Dabartinė Sovietų Rusijos armija turinti 40,000 lengvųjų ir 33,000 sunkiųjų kulkosvaidžių, 11,000 lauko patrankų, 2,600 sunkiųjų patrankų ir dar didelį skaičių įvairių lengvųjų patrankų. Įvairaus tipo sunkiųjų ir lengvųjų tankų sovietai turi 19,000. Be to, sovietai turi 63 šarvuotus traukinius ir jų visa sunkioji artilerija esanti motori-

SONŲ ir DUKTERŲ DRAUGIJOS 1-ma KUOPA

Šeštadienį, Kovo (March) 16 d.

346 SPADINA AVE.

Rengia didelį parengimą. Menininkai perstatys juokingą ir įdomią 3-jų veiksmų komediją

"Išdykusi Pati"

Po perstatymo prie geros muzikos tęsis smagūs

Šokiai

Visi Toronto ir apylinkės lietuviai kviečiami atsilankyti.

Pradžia 7.30 v. vakare. Tikietas: iš kalno 25 c.; prie durų 30c.

Visus Liaudies Balso skaitytojus, kuriems prenumeratos jau pasibaigusios, prašome atsinaujinti, kadangi prenumeratos užvilkinimas skaudžiai atsiliepia ant laikraščio. Be to, daug įsiskolinus, vėliau sunkiau atsilyginti. Todėl nelaukdami iš administracijos pranešimo patys atsinaujinkite, o tuomi sutauptysite laikraščiu daug pinigų. Nekuriems skaitytojams pasiūsti pranešimai, kad jų prenumeratos jau pasibaigusios. Negave ant jų pranešimų atsakymo būsime priversti laikraštį sulaukyti.

Administracija

Parduodu Tabakos ūki

Ūkis pilnai įrengtas: trobesiai, irankiai ir gyvuliai. Geras kelias ir netoli miesteliai. Kaina prieinama — mažas įnešimas. Del platesnių žinių rašykite šiuo antrašu:

G. Maldelkis
Box 188
Windham Centre, Ont.

Paieškojimas

Paieškau Juozo Macevičiaus, gyvenusio, ar dabar gyvenančio Toronte. Jis yra gyvenęs Montello, Mass.

Prašau atsišaukti, arba apie jį žinantieji praneškite. Būsite dėkingas.

Leonas Bellauskis
4247 So. Maplewood Ave.
Chicago, Ill.

Toronto, Ont.

Pašalpinės Dr-jos Susirinkimas

Sūn ūir Dukterų K. L. S. P. Dr-jos 1-mos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks kovą 17 d. sekmdadienį, 2.15 val. po pietų, Denison Ave.

Draugijos nariai ir norinti stoti į draugiją pasinaudojant vajuos nupigintu įstojimu kviečiami į virš minėtą susirinkimą atsilankyti.

Vajuos baigiasi. Norinti pasinaudoti vajuos, nepraleiskite šio susirinkimo.

Sek. J. Kevėža

Vyrų ar moterų, kurie norit būti gražiai apsirengę, kreipkitės pas

LEONA MAYZEL

— Telefonas: VA. 7537 —

530 1/2 QUEEN ST. WEST

— TORONTO —

Priėnamos Sąlygos.

Taisau suvamas mašinas, elektrą ir tam panašiai.
PAUL PAZERA
158 GOREVALE AVE.
TORONTO, ONT.

Tel. WA. 5370

Harry R. Ranks Company

GRABORIUS

Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby.

Laidotuvis net \$55.00 pigumo

455-457 QUEEN ST. W.

TORONTO

Tel. WA. 8824 — EL. 5016

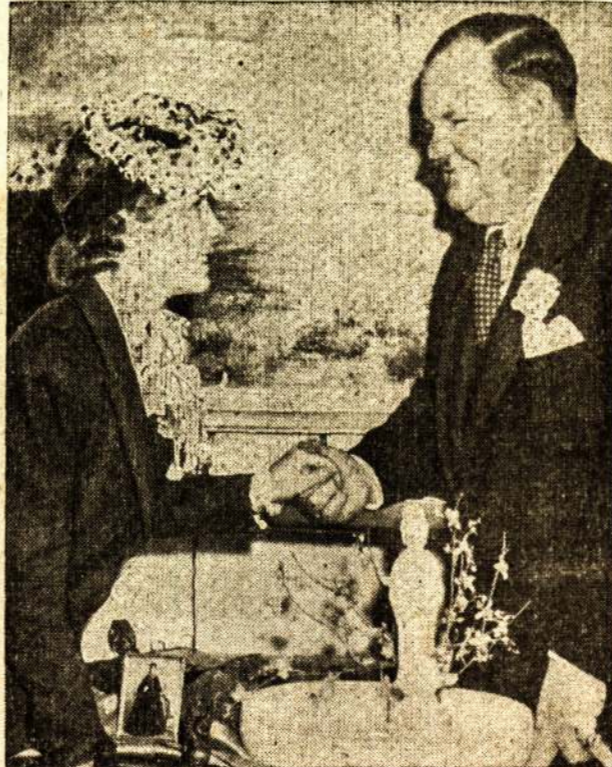
BOYKACH & BOYKACH

Real Estate Agents

Parduodame ir išreduojame namus ir žarnas. Iškolktuojame rėndas. Kas turite tų reikalų, kreipkitės pas mus.

Daugeliiu lietuvių esame patarnavę.

133 GOREVALE AVE. Ofiso 429 ADELAIDE ST. W., TORONTO

Tur būt nieko taip jūdžių lankytojai nemyli, kaip komedijantus Laurel ir Hardy. Bet, kaip pasi-

